

Witt, Helle

Fra: Johnny Berthelsen [johnnyrkberthelsen@gmail.com]
Sendt: 6. januar 2011 11:57
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Østerild

Til:

By- og Landskabsstyrelsen,

Haraldsgade 53, 2100 København Ø

Høringssvar til den supplerende VVM redegørelse for nationalt testcenter ved Østerild.

Jeg protesterer over den manglende information om denne høring, som ovenikøbet er lagt hen over jul og nytår hvor mange folk er bortrejst.

Den oprindelige VVM redegørelse blev tilsendt Thylejren, et eksemplar til hver beboer. Det er derfor berettiget forventet at også den supplerende VVM redegørelse ville blive tilsendt.

Hvis i ønsker at afholde hemmelige høringer om lovforslag og ekspropriationer, kan Vestas sikkert skaffe jer en tjans i Kina.

Støjproblemerne med testcentret er ikke løst med denne lovændring. Ifølge professor Henrik Møller bliver den dybfrekvente støj langt værre end den supplerende VVM redegørelse beskriver. Når dette misforhold vil nødvendiggøre ekspropriation af Thylejren af hensyn til støjbekendtgørelsen kan problemet løses med en betragtelig udvidelse af lejrens areal.

Venligst trods alt

Johnny Berthelsen

Gl. Aalborgvej 16

7741 Frøstrup

By- og Landskabsstyrelsen
Landsplan
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Jan. 2011

E-mail til: blst@blst.dk

Bemærkninger til supplerende VVM-redegørelse og lovudkast

Som ved tidligere bemærkninger til hele denne planlægnings- og lovgivningsproces vedr. Lov om testcenter for store vindmøller ved Østerild er også arbejdet og høringsprocessen ved dette nye tillæg til Lov nr. 647 af 15. juni 2010 for store vindmøller ved Østerild og VVM-redegørelse stærkt kritisabel. Hele processen præges til stadighed af hastværk.

Der virker stærkt kritisabelt, at man ved denne tilretning af flere graverende fejl i såvel VVM-redegørelse som Lov om Testcenter, ikke laver en helt ny VVM-redegørelse, således at der er større sikkerhed for at grundlaget for hele lovbehandlingen og beslutningsprocessen er tilstrækkelig belyst. En så forhastet processen vil naturligvis give fejl i analyser og grundlag. I Miljøministerens besvarelse af spørgsmål stillet af Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg – J.nr. Bls-101-01746 fremgår det, at Miljøministeren vil have belyst hvorledes fejlen er sket gennem sin departementschef. Det været betydelig mere sobert, at få lavet en helt ny VVM-redegørelse der er rigtigt gennemarbejdet og ikke hastet igennem som denne oprindelig VVM-redegørelse. Vi taler om en af de største planlægningsopgaver i det åbne land udelukkende til industriformål, og derfor virker det yderst problematisk at man ikke sørger for at der udarbejdes et godt og solidt samlet grundlag for dette store indgreb i natur og privat ejendom. Man kan ikke forvente at få en gennemarbejdet VVM-redegørelsen hastet igennem på den halve tid.

Endvidere er det stærkt kritisabelt, at flere af de forudsætninger der dannede grundlag for udvælgelsen af Østerild er tilsidesat, nemlig at der antallet af ekspropriationer samt projektet geografiske udbredelse, antallet af berørte private borgere.

Af de nyudsendte tillæg til VVM-redegørelsen fremgår det, at man er nødsaget til at ekspropriere de to nordligste ved Hjardemål og de tre sydligste møller ved Danopal for at kunne overholde støjkraevne der følger vindmøllebekendtgørelsen. Endvidere fremgår det, at man påtænker at fundamenterne fjernes i overensstemmelse med gældende lokalplan for møllerne, dog kan småbiotoper begrunde at disse fundament er stående. Dette er stærkt kritisabelt og ikke i tråd med tidligere praksis på området at efterlade møllefundamenter i naturen. Endvidere anføres der - på side 15 i VVM-redegørelsen – at et argument for at lade fundamenterne stå kunne være at dette ville lette demonteringsarbejdet og mindske de miljømæssige gener. Eftersom der ikke af anlægslovens bestemmelser fremgår, at bestemmelserne i gældende lokalplaner nr. 4.13 og nr. 6.2 vedr. oprydning af fundamenterne er tilsidesat, og at der kun kan dispenseres fra mindre afvigelser til lokalplanerne, skal der inden man kan fjerne disse vindmøller og lade fundamenterne blive stående, være udarbejdet en ny lokalplan eller benytte en "call-in". Dette bør fremgå helt klart af det udsendte materiale.

Det fremgår af side 25 i VVM-redegørelsen, at fjernelsen af de ældre produktionsmøller vil få en positiv effekt i forhold til fugle og flagermusforekomster, da kollisionsrisiko vil mindskes. Jo, naturligvis vil en nedgang i antallet af møller reducere denne risiko, men samlet set vil etableringen

af testcentret naturligvis bevirke øget kollisionsrisiko for fugle- og flagermusbestanden, og stor forarmelse af natur og dyreliv i området.

Det er anført (side 30 i VVM-redegørelsen), at det forventes at støjen fra de enkelte vindmøller ikke støjer markant højere end målt i forbindelse med typegodkendelsen, eftersom forøget støjudsendelse er symptom på, at der er opstået en fejl, som påvirker møllens energiproduktion, og som kan afhjælpes. Det er Miljøstyrelsens vurdering, at der er opnået en god sikkerhed i bedømmelsen af støjen. Bør der ikke som minimum foretages en fornyet faktisk støjmåling i området således, at man har et retvisende og faktisk støjgrundlag at bedømme støjniveauet ud fra.

I tilknytning til de møller der ønskes eksproprieret mod øst er der også, som nævnt i VVM-redegørelsen, udarbejdet en lokalplan (Danopal 4.14) der tillader råstofindvinding og produktionsanlæg til forarbejdning. Det fremgår ikke i nærværende materiale om denne produktion evt. kunne have indflydelse på støjuddannelsen for projektet. Det fremgår ikke klart af bilag 3 i tillægget til lovudkastet om der for testcentrets testpladser er regnet med en øget margin i forhold til støj, eftersom der her er tale om testmøller der må formodes i visse perioder og støj betydelig mere end normalt typegodkendte vindmøller.

Det er yderst problematisk og ikke ligefrem tillidsvækkende, at man i forbindelse med tillægget til lovudkastet skriver at >> det som minimum er nødvendigt at nedtage 3 møller ved Frøstruplejren og som minimum 2 møller ved Hjardemål for at overholde støjkravene <<. I et så stort projekt bør man kunne redegøre for antallet af ekspropriationer. Det vil være yderst uheldigt for retsopfattelsen, i fald man efterfølgende er nødsaget til at foretage yderligere ekspropriationer mm. og at man fra Miljøministeriet side ikke kan garantere, at der ikke kommer flere ekspropriationer efterfølgende.

Det kunne være ønskværdigt, at få en nærmere redegørelse for hvorledes nettoudgiften på 8,5 mio kr. i forbindelse med opkøb eller ekspropriation af 5 produktionsvindmøller. Der må kunne sættes en beløbsramme indenfor hvilket man forventer at det samlede projekt indeholdt ekspropriation af de pågældende produktionsvindmøller er beskrevet. Denne meget begrænsede beløbsramme på nettoudgifter i forbindelse med ekspropriation af minimum 5 møller på 8,5 mio. fremstår som meget undervurderet. Et andet sted i bemærkningerne til lovudkastet fremgår at der gives hjemmel til ekspropriation af samtlige 12 produktionsmøller i området, det er vel også relevant at fortage en økonomisk betragtning på dette.

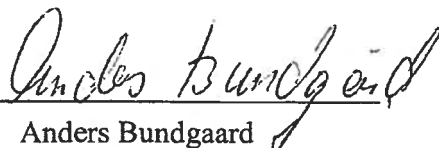
Vindmøllerne ved henholdsvis Danopal og Hjardemål - som i det leverede materiale betegnes som "ældre" - er kun 10 år gamle. Hvorfor der vel rettere er tale om nyere produktionsmøller, der tales i øjeblikket om problemfrit kørsel med vindmøller i min. 20 år og en levetid mellem 25-30 år. Lokalplanerne for de to vindmøllerplaceringer er henholdsvis fra 28.12. 1999 og, 8.10.2002, hvilket vil sige, at møllerne maksimalt kan være opstillet for 10 år siden. Forventes der en produktion på 1,8 mio. kwh. årligt, vil en afregningspris på typisk 60 eller 43 øre/kWh som angivet i Energistyrelsens notat af 20. feb. 2008 - med udgangspunkt i de 43 øre/kWh - give en indtjening på 15 år på 11,6 mio. I forhold hertil skal der også vurderes en pris på møllen mv. efter den beregnede 25 års produktionsperiode. Dette antages at være ca. 4 mio., hvilket vurderes ikke at være højt sat. Ca. 15,6 mio pr. mølle. Dette er naturligvis den forventede indtjening på de fem møller i en 15 årige periode fra 2011. Betragtes værdifastsættelsen derimod ud fra handelsprisen vil et skøn være at prisen pr. mølle eventuel er ca. 7-8 mio. kr. pr. vindmølle, hvilket giver ca. 40 mio. samlet set. Uanset hvilket værdifastsættelse metode der benyttes er det umiddelbart svært at forstå, hvorledes de 8,5 mio i nettoudgift fremkommer.

Det fremgår af lovudkastet at udgifterne til finansiering og drift af det nationale testcenter er brugerfinansieret. Det vil sige, at brugerne af centret skal afholde yderligere 8,5 mio i nettoudgift til etableringen af sitet. I denne sammenhæng og set i lyst af en artikel i britiske Financial Times den 3. december 2010, hvoraf det fremgår, at det er betydelig billigere for Vestas at fremstille en turbine i Spanien og sende den til Sverige end at producere denne i det nordlige Europa. Det vil derfor være på sin plads, inden man skrider til ekspropriationer af fremvise kontrakter vedr. langtidsleje til testcenterpladserne, således at man ikke eksproprierer og fælder en masse skov, og dernæst finder ud af at vindmølleproducenterne ikke ønsker at teste i Danmark, og da slet ikke med den største konkurrent som nærmeste nabo på testcenterpladsen.

Af bilagene med støjberegning mm. i VVM-redegørelsen fremgår det, at man – som ved den oprindelige VVM-redegørelse – kan lave støjberegninger for møller med en effekt på 12 MW, selvom det er muligt senere at opstille møller med en større effekt. Det ville være ønskværdigt, om man lavede beregninger baseret på møller med en større effekt, så man med støjberegningerne forsøger at tage hensyn til borgerne i området, og ikke lave beregninger der udelukkende skal retfærdiggøre et Testcenter i Østerild. Se eksempel på dette i Rapport fra Aalborg Universitet >>Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild<< af Henrik Møller, Steffen Pedersen og Jan Kloster Staunstrup.

Afslutningsvis kan det blot anføres, at fremlagte materiale –VVM-redegørelse og udkast til forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – som tidligere i processen hastes igennem med det deraf følgende dårlige beslutningsgrundlag.

Den 4 / 1 -2011

Anders Bundgaard
Gl. Aalborgvej 11
7741 Frøstrup

Gentofte 4. jan. 2011

Vedr. bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Den supplerende lov er udarbejdet som følge af fejl i den oprindelige VVM-redegørelse vedr. konsekvenserne af støjberegningerne. Jeg mener fortsat, at der er flere forhold, som gør at loven ikke bør tiltrædes :

1. De "nye" støjberegninger tager udgangspunkt (ligesom tidligere) i 7 stk møller. Disse møller er beregnet støjmæssigt ud fra en kapacitet på 12 MW. I VVM af januar 2010 fremgår på side 38, at kapaciteten kan blive op til 20 MW. I forhold til videnskabelige undersøgelser foretaget på Ålborg Universitet ved professor Henrik Møller, så vil støjbelastningen øge væsentligt ved denne stigning i kapacitet. Støjkonsekvenserne af testcenteret er fortsat fejlagtige og rigtige beregninger vil indebære yderligere ekspropriationer.
2. Lavfrekvent støj jf side 14 er kort beskrevet som noget man "bør være opmærksom på med de fremtidige meget store møller". Loven bør indeholde retningslinjer for hvordan dette skal følges op og hvilke minimumskrav der skal overholdes .
3. På side 30 fremgår, at denne VVM er udarbejdet i slutningen af november og det understreges i rapporten, at "det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november." Det blev også fremført stærk kritik ved fremlæggelsen af VVM fra 2010. Denne blev udarbejdet i okt., nov. og dec., hvor naturen var gået i dvale. Af hensyn til bevarelse af naturen i Danmark bør der udarbejdes en ny VVM over hele området og VVM-redegørelsen skal selvfølgelig udarbejdes over alle årstider, hvilket er helt normal praksis.

Med venlige hilsner

Benjamin Sønder
Østerbrogade 208 4 th
2100 København Ø

Nørrebro 4. jan. 2011

Vedr. bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Den supplerende lov er udarbejdet som følge af fejl i den oprindelige VVM-redegørelse vedr. konsekvenserne af støjberegningerne. Jeg mener fortsat, at der er flere forhold, som gør at loven ikke bør tiltrædes :

1. De "nye" støjberegninger tager udgangspunkt (ligesom tidligere) i 7 stk møller. Disse møller er beregnet støjmæssigt ud fra en kapacitet på 12 MW. I VVM af januar 2010 fremgår på side 38, at kapaciteten kan blive op til 20 MW. I forhold til videnskabelige undersøgelser foretaget på Ålborg Universitet ved professor Henrik Møller, så vil støjbelastningen øge væsentligt ved denne stigning i kapacitet. Støjkonsekvenserne af testcenteret er fortsat fejlagtige og rigtige beregninger vil indebære yderligere ekspropriationer.
2. Lavfrekvent støj jf side 14 er kort beskrevet som noget man "bør være opmærksom på med de fremtidige meget store møller". Loven bør indeholde retningslinjer for hvordan dette skal følges op og hvilke minimumskrav der skal overholdes .
3. På side 30 fremgår, at denne VVM er udarbejdet i slutningen af november og det understreges i rapporten, at "det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november." Det blev også fremført stærk kritik ved fremlæggelsen af VVM fra 2010. Denne blev udarbejdet i okt., nov. og dec., hvor naturen var gået i dvale. Af hensyn til bevarelse af naturen i Danmark bør der udarbejdes en ny VVM over hele området og VVM-redegørelsen skal selvfølgelig udarbejdes over alle årstider, hvilket er helt normal praksis.

Med venlige hilsner

Franciska Sønder
Rådmandgade 49b st
2200 Kbh N

Gentofte 4. jan. 2011

Vedr. bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Den supplerende lov er udarbejdet som følge af fejl i den oprindelige VVM-redegørelse vedr. konsekvenserne af støjberegningerne. Jeg mener fortsat, at der er flere forhold, som gør at loven ikke bør tiltrædes :

1. De "nye" støjberegninger tager udgangspunkt (ligesom tidligere) i 7 stk møller. Disse møller er beregnet støjmæssigt ud fra en kapacitet på 12 MW. I VVM af januar 2010 fremgår på side 38, at kapaciteten kan blive op til 20 MW. I forhold til videnskabelige undersøgelser foretaget på Ålborg Universitet ved professor Henrik Møller, så vil støjbelastningen øge væsentligt ved denne stigning i kapacitet. Støjkonsekvenserne af testcenteret er fortsat fejlagtige og rigtige beregninger vil indebære yderligere ekspropriationer.
2. Lavfrekvent støj jf side 14 er kort beskrevet som noget man "bør være opmærksom på med de fremtidige meget store møller". Loven bør indeholde retningslinjer for hvordan dette skal følges op og hvilke minimumskrav der skal overholdes .
3. På side 30 fremgår, at denne VVM er udarbejdet i slutningen af november og det understreges i rapporten, at "det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november." Det blev også fremført stærk kritik ved fremlæggelsen af VVM fra 2010. Denne blev udarbejdet i okt., nov. og dec., hvor naturen var gået i dvale. Af hensyn til bevarelse af naturen i Danmark bør der udarbejdes en ny VVM over hele området og VVM-redegørelsen skal selvfølgelig udarbejdes over alle årstider, hvilket er helt normal praksis.

Med venlige hilsner

Aleksander Salling Sønder
Koldinggd. 29 1 th
2100 København Ø

Gentofte 4. jan. 2011

Vedr. bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Den supplerende lov er udarbejdet som følge af fejl i den oprindelige VVM-redegørelse vedr. konsekvenserne af støjberegningerne. Jeg mener fortsat, at der er flere forhold, som gør at loven ikke bør tiltrædes :

1. De "nye" støjberegninger tager udgangspunkt (ligesom tidligere) i 7 stk møller. Disse møller er beregnet støjmæssigt ud fra en kapacitet på 12 MW. I VVM af januar 2010 fremgår på side 38, at kapaciteten kan blive op til 20 MW. I forhold til videnskabelige undersøgelser foretaget på Ålborg Universitet ved professor Henrik Møller, så vil støjbelastningen øge væsentligt ved denne stigning i kapacitet. Støjkonsekvenserne af testcenteret er fortsat fejlagtige og rigtige beregninger vil indebære yderligere ekspropriationer.
2. Lavfrekvent støj jf side 14 er kort beskrevet som noget man "bør være opmærksom på med de fremtidige meget store møller". Loven bør indeholde retningslinjer for hvordan dette skal følges op og hvilke minimumskrav der skal overholdes .
3. På side 30 fremgår, at denne VVM er udarbejdet i slutningen af november og det understreges i rapporten, at "det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november." Det blev også fremført stærk kritik ved fremlæggelsen af VVM fra 2010. Denne blev udarbejdet i okt., nov. og dec., hvor naturen var gået i dvale. Af hensyn til bevarelse af naturen i Danmark bør der udarbejdes en ny VVM over hele området og VVM-redegørelsen skal selvfølgelig udarbejdes over alle årstider, hvilket er helt normal praksis.

Med venlige hilsner

Alexander Breland
Rådmandsgade 49 B st
2200 København N

Witt, Helle

Fra: Anniken Kirsebom [ANKI@ubst.dk]

Sendt: 6. januar 2011 11:51

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Emne: Østerild, supplerende høringsvar

By- og Landskabsstyrelsen.

Herved fremsendes supplerende kommentar til mit høringsvar af 4. januar 2011 vedr. supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Vedr. punkt 1 i mit høringsvar angående støjberegningerne, så har jeg både på BLST's hjemmeside og i det udleverede materiale forsøgt at finde hvordan de eksisterende grusgravningsfirmaer i området indgår, som del af støjbelastningerne. Jeg kan ikke noget sted finde at der er taget højde for denne støjkilde. Det må selvfølgelig medtages for at give et retvisende grundlag for ekspropriationsomfang.

Jeg ser frem til at modtage kvittering for modtagelsen af denne mail.

Med venlige hilsner

Anniken Kirsebom
Anemonevej 48
2820 Gentofte

Gentofte 4. jan. 2011

Vedr. bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Den supplerende lov er udarbejdet som følge af fejl i den oprindelige VVM-redegørelse vedr. konsekvenserne af støjberegningerne. Jeg mener fortsat, at der er flere forhold, som gør at loven ikke bør tiltrædes :

1. De "nye" støjberegninger tager udgangspunkt (ligesom tidligere) i 7 stk møller. Disse møller er beregnet støjmæssigt ud fra en kapacitet på 12 MW. I VVM af januar 2010 fremgår på side 38, at kapaciteten kan blive op til 20 MW. I forhold til videnskabelige undersøgelser foretaget på Ålborg Universitet ved professor Henrik Møller, så vil støjbelastningen øge væsentligt ved denne stigning i kapacitet. Støjkonsekvenserne af testcenteret er fortsat fejlagtige og rigtige beregninger vil indebære yderligere ekspropriationer.
2. Lavfrekvent støj jf side 14 er kort beskrevet som noget man "bør være opmærksom på med de fremtidige meget store møller". Loven bør indeholde retningslinjer for hvordan dette skal følges op og hvilke minimumskrav der skal overholdes .
3. På side 30 fremgår, at denne VVM er udarbejdet i slutningen af november og det understreges i rapporten, at "det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november." Det blev også fremført stærk kritik ved fremlæggelsen af VVM fra 2010. Denne blev udarbejdet i okt., nov. og dec., hvor naturen var gået i dvale. Af hensyn til bevarelse af naturen i Danmark bør der udarbejdes en ny VVM over hele området og VVM-redegørelsen skal selvfølgelig udarbejdes over alle årstider, hvilket er helt normal praksis.

Med venlige hilsner

Anniken Kirsebom
Anemonevej 48
2820 Gentofte

Gentofte 4. jan. 2011

Vedr. bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse og lovudkast af 7. december 2010 til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Den supplerende lov er udarbejdet som følge af fejl i den oprindelige VVM-redegørelse vedr. konsekvenserne af støjberegningerne. Jeg mener fortsat, at der er flere forhold, som gør at loven ikke bør tiltrædes :

1. De "nye" støjberegninger tager udgangspunkt (ligesom tidligere) i 7 stk møller. Disse møller er beregnet støjmæssigt ud fra en kapacitet på 12 MW. I VVM af januar 2010 fremgår på side 38, at kapaciteten kan blive op til 20 MW. I forhold til videnskabelige undersøgelser foretaget på Ålborg Universitet ved professor Henrik Møller, så vil støjbelastningen øge væsentligt ved denne stigning i kapacitet. Støjkonsekvenserne af testcenteret er fortsat fejlagtige og rigtige beregninger vil indebære yderligere ekspropriationer.
2. Lavfrekvent støj jf side 14 er kort beskrevet som noget man "bør være opmærksom på med de fremtidige meget store møller". Loven bør indeholde retningslinjer for hvordan dette skal følges op og hvilke minimumskrav der skal overholdes .
3. På side 30 fremgår, at denne VVM er udarbejdet i slutningen af november og det understreges i rapporten, at "det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november." Det blev også fremført stærk kritik ved fremlæggelsen af VVM fra 2010. Denne blev udarbejdet i okt., nov. og dec., hvor naturen var gået i dvale. Af hensyn til bevarelse af naturen i Danmark bør der udarbejdes en ny VVM over hele området og VVM-redegørelsen skal selvfølgelig udarbejdes over alle årstider, hvilket er helt normal praksis.

Med venlige hilsner

Carsten Sønder
Anemonevej 48
2820 Gentofte

5. januar 2011

Naturstyrelsen
tidl. By- og Landskabsstyrelsen
Landsplan
blst@blst.dk

Svar på høring af supplerende VVM-redegørelse og udkast til forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild

Jeg har følgende kommentarer og spørgsmål:

- 1) Hvordan kan det være at man ikke vil foretage en korrekt undersøgelse af testcenterets eventuelle konsekvenser for natur og miljø, jævnfør Danmarks Naturfredningsforenings klager til EU-kommissionen og EU-parlamentet samt Landsforeningen for Bedre Miljø's stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro? For en udmærket illustration af de dramatiske konsekvenser store vindmøller kan få for eksempel for fuglelivet se, <http://www.nrk.no/nett-tv/klipp/193197/>.
- 2) Hvordan kan det være at man ikke foretager støjberegninger for møller med 20 MW nominel effekt eller for den sags skyld også for endnu større møller? Det synes som 12 MW langt fra er den maksimale størrelse som man påtænker at teste.
- 3) Hvordan kan det være at støjkurverne (Fig. 1A, side 12 i VVM undersøgelsen) ikke angives med usikkerhed? Taler vi om 10, 100 eller 500 meter brede "usikkerhedsbælter" langs med kurverne!?
- 4) Hvis centeret realiseres hvorledes kontrolleres støjniveauet? Av hvem? Hvad sker hvis støjgrænserne overskrides? (Vindemøller stanses og/eller støjgrænserne flyttes eller man bygger støjskærme!?). Vil offentligheden blive informeret om støjniveauet?
- 5) Vedrørende fremtiden. Hvis centeret bygges, kan det så efterfølgende udvides? Kan der opføres møller der er over 250 meter høje? Kan en testmølle konverteres til en produktionsmølle? Skal centeret nedlægges når man forhåbentlig har fundet smartere måder at teste gigantmøllerne på, når der ikke mere er brug for at teste?
- 6) Har uafhængig ekspertise vurderet rigtigheden af at havvindmøller kun kan testes på land? Spilder økonomiske betragtninger ind når dette alternativ præsenteres som det eneste mulige?
- 7) Hvorfor gives der så kort frist for at afgive et høringssvar? Mindre end en måned inklusive juleferien synes som en urimelig kort høringsperiode. Er der regler på området?
- 8) Var høringsbrev, VVM undersøgelse etc. lagt ud på BLST's hjemmeside? Jeg kunne ikke finde det der!

Venligst bekræft modtagelsen af mit høringssvar.

Kim Kirsebom
Højenergifytiker

Avnbølvej 7
8240 Risskov

By – og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
e-mail : blst@blst.dk

6. januar 2011

Jochum Kirsebom
Skovvej 9
2930 Klampenborg

Høringssvar

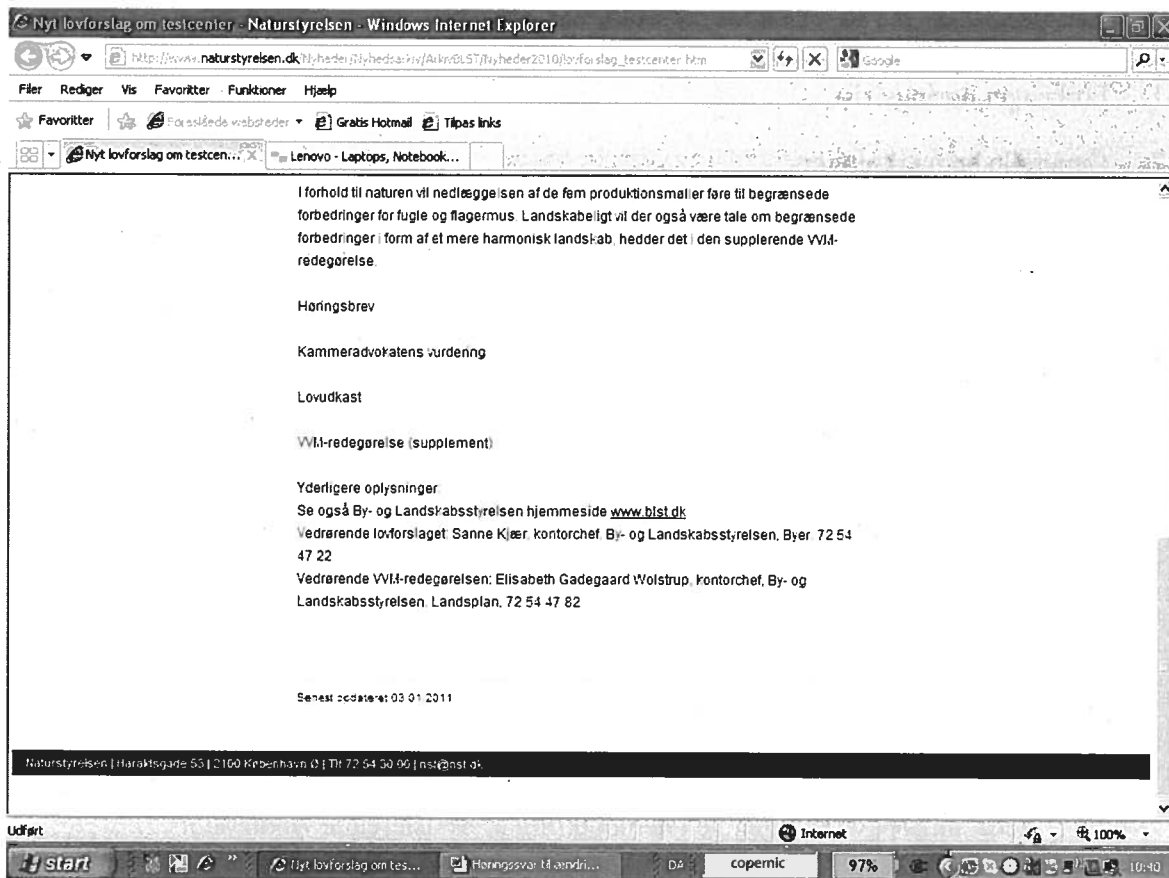
**Forslag til *Lov om ændring af lov om
et testcenter for store vindmøller ved Østerild***

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forlænget høringsfrist.

Da det ikke har været muligt at finde materialet på www.blst.dk

The screenshot shows a web browser window displaying the website of the Danish Nature Agency (Naturstyrelsen). The page title is "Nyt lovforslag om testcenter - Naturstyrelsen". The URL is "http://www.naturstyrelsen.dk/Nyheder/Nyhedsarkiv/AktnvBLST/Nyheder2010/lovforslag_testcenter.htm". The page features a navigation menu with categories: NATUROPLEVELSER, VANDMILJØ, NATURBESKYTTELSE, and PLANLÆGNING. The main content area displays a news article titled "Nyt lovforslag om testcenter" dated 08.12.2010. The article text reads: "By- og Landskabsstyrelsen udsender i dag det lovforslag og den supplerende VVM-redegørelse, der skal rette op på den meget omtalte fejl om støjgrænser omkring det kommende nationale testcenter for vindmøller ved Østerild. Både lovforslag og redegørelse er i høring indtil 6. januar." Below the article, there is a section for "RSS-feeds" and a "Nyhedsarkiv" section on the right side of the page. The browser's taskbar shows the Windows Start button, the current page title, and system tray icons including the Copernic search engine and a 97% battery level.

i høringsperioden, kræver vi, at høringsperioden bliver forlænget med minimum 4 uger.

Denne måde at skjule informationer på, er i direkte modstrid med at ministeriet og ministeren selv udtrykker. Idet de erklærer, at "de ønsker fuld åbenhed", og at "hver en sten skal vendes".

Derudover må understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Indholdsfortegnelse

1. Forlænget høringsfrist.....	2
2. Generelle bemærkninger:.....	5
3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	8
4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering f et testcenter for kæmpevindmøller..	9
5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010.....	10
6. Generelt vedrørende støj.....	12
6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)	14
6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	15
6.3. Vedr. lavfrekvent støj.....	15
7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?	16
7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.....	16
7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:.....	17
8. Vedr. landskab	18
9. Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	18
10. Vedr. manglende viden	18
11. Vedr. planstatus	19
12. Økonomi.....	20
13 Afsluttende kommentar.....	21
14 Bilag	

2. Generelle bemærkninger:

Regeringen vil lave et testcenter for at bevare Danmarks førerposition indenfor vindmøller og bevare danske arbejdspladser.

Verdens førende producent, er Vestas, som har 99% af deres omsætning fra udlandet, et ubestrideligt faktum. Når dertil lægges at Vestas i stor stil nedlægger danske arbejdspladser, og flytter danske vidensarbejdspladser til deres udenlandske lokationer (senest IT arbejdspladser til Manila, det er blandt andet IT folk der sidder og monitorerer data fra testmøller)), ja så siger al sund fornuft, at det vil være langt billigere for Vestas at have testcentre på udenlandske lokationer, der er langt billigere at ekspropriere, end de mange ejendomme i Østerild. Derudover har Vestas heller ikke råd til detagemæssige tab som vedvarende protester og demonstrationer vil give. Hvorfor er det gået så vidt, jo fordi dette en panikløsning fra regeringens side. En panikløsning der fremstår grinagtig, og man kan kun give Karen Elleman ros og ret i hendes intuition, hvor hun i starten sagde, ”vi må vende hver en sten, for at finde den bedste placering. Når nu det viser sig endnu en gang, at alle sten ikke er vendt, ja så har man ikke fundet den rette placering, og har man ikke fundet den rette placering, ja så vil det udmønte sig i en dårlig placering. En dårlig placering, som betyder vendepunktet for opbakning i den danske befolkning til vindmøller. Dette dokumenteres blandt andet i, at det forløbne år er etableret følgende 80 styk nedenstående møllegrupper MOD vindmøller:

Foreningen til Lammefjordens Beskyttelse (Odsherred/Holbæk)
Møllegruppen i Ny Bjergby (Holbæk)
Kappel-gruppen (Lolland)
Foreningen for en vindmøllefri Barslund Mose (Ringkøbing-Skjern)
Beboere for Havvindmøller på Havet BHH (Frederikssund)
Rigtig Vind (Allerød)
St. Merløse Gruppen (Holbæk)
Vindmøllegruppen Tåsinge (Svendborg)
Sandby Møllegruppe (Holbæk)
Thy-Gruppen (Thisted)
Tastum Sø-gruppen (Skive)
Holmen-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Saltum Kær-gruppen (Jammerbugt)
Høvsøre-gruppen (Lemvig)
Katrineholms piber (Slagelse)
Dræby Fed-gruppen (Kerteminde)
Krashave/Nørregård-gruppen (Bornholm)

Brejning Møller (Ringkøbing-Skjern)
Lem Kær Fokusgruppe (Ringkøbing-Skjern)
Naboerne til område 33, Hee (Ringkøbing-Skjern)
Lyngsmose-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Muldbjerg-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Vindmøller i Vognkær (Ringkøbing-Skjern)
Svoldrup Kær (Vesthimmerland)
Quistrup-gruppen (Struer)
Bindesbøl etape 1 (Ringkøbing-Skjern)
Nørrekær Enge (Aalborg)
Gruppen mod kæmpevindmøller på land (Langeland)
Tim-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Vester Barde-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Stenstrup Issø-gruppen (Svendborg)
Borum Gruppen (8471 Sabro).
Langkilde Gruppen (5771 Lunde).
Hagesholm gruppen (4520 Svinninge)
Ovnbøl gruppen (6800 Varde).
Blaksmarkgruppen (6800 Varde)
Møllegruppen Tornbygård-Bornholm
Brosbøl bro gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Novrup-Måde gruppen (Esbjerg)
Vejsnæs gruppen (Ærøskøbing)
Klimgruppen (Jammerbugt kommune).
Barløse Mark gruppen (5610 Assens).
Roager gruppen (Esbjerg).
Vejstruprød gruppen (Kolding)
Breum Banke gruppen (Esbjerg)
Try Enge gruppen (Brønderslev)
Tjørntved gruppen (Sorø)
Filskov Søndermark gruppen (Grindsted)
Hald-Linde gruppen (Randers)
Urlev gruppen (Hedensted)
Ullerslev gruppen (Nyborg)
Blæsbjerg gruppen (Hedensted)
Aalestrup gruppen (Vesthimmerland)
Solbjerg gruppen (Århus)
Aunslev gruppen (Nyborg)
Sdr.Omme Statsfængsels gruppen (Billund)
Hørslevgruppen (Århus)
Nørbæk gruppen (Randers)

Kærende gruppen (Syddjurs)
Danstrup gruppen (Fauerskov)
Hvide-Sande gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Døstrup Ådal gruppen (Mariagerfjord)
Pulsen gruppen (Brønderslev)
Flø-Dørslund gruppen (Ikast-Brande)
Mintebjerg gruppen (Sønderborg)
Mikkelenborg-Øksendrup gruppen (Nyborg)
Kyse gruppen (Næstved)
Sigersted Huse gruppen (Ringsted)
Skov Vallenderød gruppen (Holbæk)
Bækmarksbro gruppen (Lemvig)
Ulfborg gruppen (Holstebro)
Tvis gruppen (Holstebro)
Todbjerg gruppen (Århus)
Lundsmark gruppen (Esbjerg/Tønder)
Rigtrup/Voldum gruppen (Favrskov)
Blåhøj Øst gruppen (Ikast-Brande)
Ørum gruppen (Hedensted)
Bording gruppen (Ikast-Brande)
Åstrup gruppen (Vejen)
Skaføgård gruppen (Djursland)

Processen blev startet som en panikbeslutning, for at fremstå klimaansvarlige op til COP 15, men ender med en skamlet på hvordan Venstre syltede en dygtig industri, fordi de ikke ville støtte et fyrtårn fra Svend Aukens tid. Hvis der overhovedet skal være testmøller i Danmark, så er det på tide at S og SF træder i karakter, viser ansvar og står ved, at Karen Ellemann skal garantere at der ikke er flere problemer med f.eks. støjmålingerne. I øvrigt lovede Karen Ellemann ved samrådet i november, at afholde en eksperthøring vedrørende lydgener, således at S og SF kunne føle sig sikre, om at der ikke var noget mere at komme efter. Men denne eksperthøring, er slet ikke blevet gennemført.... Igen utroværdigt, og viser, at hver en sten ikke er blevet vendt. S- og SF, hvis nu at i har handlekraft, kræve en ny undersøgelse, og en ny placering, det ville branchen blive glade for, de kan snart ikke tåle mere dårlig omtale.

Anlægsloven er i klar strid med Københavnererklæringens § 6, der har følgende ordlyd: ”*Vi anerkender den afgørende betydning af at reducere udledning fra skovrydning og skovnedbrydning og behovet for at forstærke fjernelsen af drivhusgasser med skove og er enige om*

behovet for at skabe positive incitamenter til sådanne initiativer gennem en omgående etablering af en mekanisme, herunder REDD-plus, til at muliggøre mobilisering af finansielle ressourcer fra udviklede lande”.

Så er det jo en total selvmods sigelse at fælde millioner af danske træer, til fordel for en industri der allerede nu er 71% ejet af udenlandske aktionærer (Vestas) og Siemens er tysk.

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *”en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark”*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (”ændringsloven”) bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive hørings svar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmål til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Så vi vil godt vide hvilke uvildige eksperter har været med til at vurdere korrektheden af de fremkomne oplysninger og vurderinger.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om,

hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende nået, qua at der nu er stor tilstrømning til de respektive foreninger der er imod vindmøller. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udokumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller.

Ved vurderinger af alternative placeringer, har Miljøministeriet/blst aldrig fremvist dokumentation på hvad en kunstig ø ville koste at anlægge, drifte etc, også taget i betragtning, at det ville kunne give plads til langt flere testmøller end det ønskede antal i Østerild.

Hvornår laves der et estimat på en kunstig ø?

Dessuden er der aldrig fremlagt gode argumenter for hvorfor et anlæg af disse dimensioner, ikke kan placeres i udlandet. Qua det faktum at de fleste målinger foretages pr. computer, og de vidensarbejdspladser der er forbundet med dette, allerede er ved blive placeret i udlandet.

Ved valg af placering, blev det stillet som en forudsætning fra Vindmølleindustriens direktør Jan Hylleberg, at loven skulle vedtages inden sommerferien 2010. Eller ønskede industrien ikke denne placering.

Nu skal der fældes mindre skov, end oprindeligt hvilket medfører, at kun 3-4 af møllerene kan give ønskede testresultater, altså fremkommer der alternative placeringer.

Hvordan vil ministeriet forklare, at der ikke er blevet vurderet en ny placering, nu hvor kriterierne er ændret?

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to "skovmøller", en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist "ufravigelige" forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgsmøller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- Hvorfor er der ikke inderarbejdet sikkerhedsmarginer i støjzonerne, på. Feks. 100 m – 300m og 500m?
- At også den supplerende 'ændrings' - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjusk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjardemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealan-

vendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: ”Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder”.

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen anvendes til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte *VVM-redegørelse Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter ”den supplerende VVM-redegørelse”) side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj ”har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse”. Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel, og at hastighedsbegrænsningen i området er 50km, qua at det er bymæssig bebyggelse.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcentret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstegn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstegn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjberegninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjuddannelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstegn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild*. og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

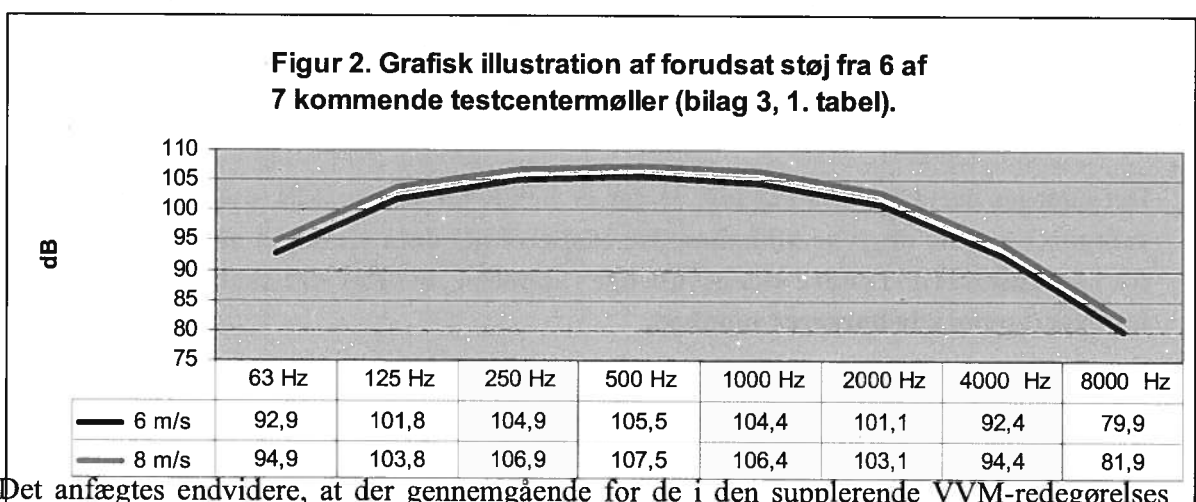
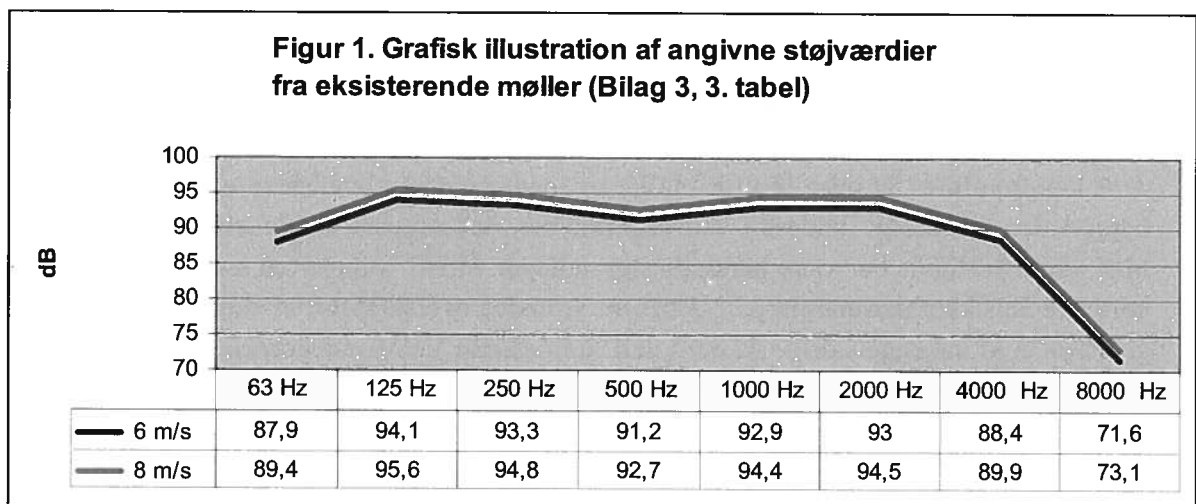
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgs-møller) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigennem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i interval-

let 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksiste-

rende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstandskravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningsen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgers sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstejn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede*

for, hvordan kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparkeres støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEG-Micon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnorm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavnådsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavnådsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er *en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s.* Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter

(eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlregninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundament ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne pas-

sus inkluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstejn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjardemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: *uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående*. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

De oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besøgt d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjørdemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er jo til at græde over.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger sig kun til få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november, medfører jo at den oproindelige VVM, der også er udarbejdet hovedsageligt i de sene efterårsmåneder også ikke er optimal, således er "ikke hver en sten vendt" i denne sag.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjørdemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjørdemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område*. Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Økonomi

Hvilke økonomiske garantier er der blevet krevet af mølleopstillerne?

Vi læser i aviserne, at Vestas er på top 30 af verdens opkøbskandidater, kan vi være sikre på at nye ejere vil rydde op efter gamle synder?

Er det staten eller de lokale borgere der i givet fald skal rydde op?

EMD fraskriver sig alt ansvar for støjmålinger etc? Er det ministeriet der så skal udbetale erstatninger, for evt. fejl i støjmålinger der medfører øgede helbredsmæssige skader på mennesker og dyr?

13. Afsluttende kommentar

Skaderne for Vindmølleindustrien og dens arbejdspladser i Danmark vil være større ved at gennemføre testcentret, en ved at gennemføre det med en ordentlig proces, der tager højde for alle ovenstående punkter.

Derudover vil loven reelt stavnsbinde lodsejere med bolig inden for støjzonen 44-39 dB, og også de lodsejere der bor inden for 'vindfeltet' og inden for den store 'beskyttelseszone'. Den økonomisk erstatning herfor ikke kan kompensere for det ubehag, det vil være at bo så tæt

ved et stort og støjende, illumineret industrianlæg i et hidtil stille og nattemørkt smukt område (se også <http://www.tv2regionerne.dk/?id=532052&r=6>). Som følge heraf bør samtlige lods- ejere inden for 'beskyttelseszonen' tilbydes mulighed for ekspropriation, og alle lodsejere udenfor zonen, der i fremtiden vil blive påvirket af ændringer fra anlægget.

Hvis de nuværende regler, love og sædvaner for ekspropriation følges, vil det være endnu et søm i den synkende vindmølleskude i Danmark, Branchen har ikke råd til at fare frem på så umenneskelig vis, det dårlige omdømme, vil skade deres profit mere, end hvad forskningsre- sultaterne af testcentret vil gavne.

14. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

6
10. januar 2011

By – og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
e-mail : blst@blst.dk

Cordelia Kirsebom
10, Howard Gardens
TN2 5SL Tunbridge Wells
United Kingdom

Høringssvar

**Forslag til *Lov om ændring af lov om
et testcenter for store vindmøller ved Østerild***

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forlænget høringsfrist.

Da det ikke har været muligt at finde materialet på www.blst.dk

The screenshot shows a Windows Internet Explorer browser window displaying a news article from the Danish Nature Agency (Naturstyrelsen). The browser's address bar shows the URL: http://www.naturstyrelsen.dk/nyheder/nyhedsarkiv/ArkivBLST/nyheder2010/ny_lovforslag_testcenter.html. The page header includes the logo of the Ministry of the Environment (Miljøministeriet) and the Nature Agency (Naturstyrelsen), along with navigation links for 'NATUROPLEVETSER', 'VANDMILJØ', 'NATURBEVARELSE', and 'PLANLÆGNING'. The main content area features the article title 'Nyt lovforslag om testcenter' dated 08.12.2010. The article text discusses a proposed law regarding noise limits for wind turbines, specifically addressing a discrepancy in the noise map for the Hjørdemål and Frøstruplejren areas. It mentions that the proposed law will allow for the expropriation of some production wind turbines that currently exceed existing noise limits. The article also notes that the proposal will be presented on the basis of a supplementary noise map, and that the government is evaluating the consequences of removing at least five existing turbines near the test center. On the left side of the page, there is a 'Nyhedsarkiv' (News Archive) section with links for 'Skov- og Naturstyrelsen', 'By- og Landskabsstyrelsen', and 'nyheder 2010', 'nyheder 2009', and 'nyheder 2008'. There is also an 'RSS-feeds' section. On the right side, there is another 'Nyhedsarkiv' section with a brief description of the agency and a link to 'Gå til nyhedsarkivet'. The Windows taskbar at the bottom shows the 'start' button, several open applications, and the system tray with the time 10:39.

Nyt lovforslag om testcenter - Naturstyrelsen - Windows Internet Explorer

http://www.naturstyrelsen.dk/nyheder/nyhedsarkiv/ArkivBLST/nyheder2010/ny_lovforslag_testcenter.html

Filer Rediger Vis Favoritter Funktioner Hjælp

Favoritter Foreslåede websteder Gratis Hotmail Tilpas links

Nyt lovforslag om testcen... Lenovo - Laptops, Notebook...

Miljøministeriet
Naturstyrelsen

NATUROPLEVETSER VANDMILJØ NATURBEVARELSE PLANLÆGNING

Hjem > > By- og Landskabs... > Nyheder 2010

Nyt lovforslag om testcenter

08.12.2010

By- og Landskabsstyrelsen udsender i dag det lovforslag og den supplerende VVM-redegørelse, der skal rette op på den meget omtalte fejl om støjgrænser omkring det kommende nationale testcenter for vindmøller ved Østerild. Både lovforslag og redegørelse er i høring indtil 6. januar.

Fejlen i VVM-redegørelsen betyder, at bemærkningerne til loven om det nationale testcenter ikke er fyldstgørende, idet byen Hjørdemål og Frøstruplejren ikke beskrives sammen med Hjørdemål Klit Camping og Østerild som områder med støjfølsom arealanvendelse.

Lovforslaget vil give miljøministeren mulighed for at ekspropriere nogle af de produktionsmøller, der står i området i dag, så den samlede støj fra testcenteret og de eksisterende produktionsvindmøller ikke overskrider gældende støjgrænser.

Lovforslaget vil blive fremsat på baggrund af den supplerende VVM-redegørelse, der vurderer konsekvensene af at fjerne mindst fem af de eksisterende møller i nærheden af testcenteret.

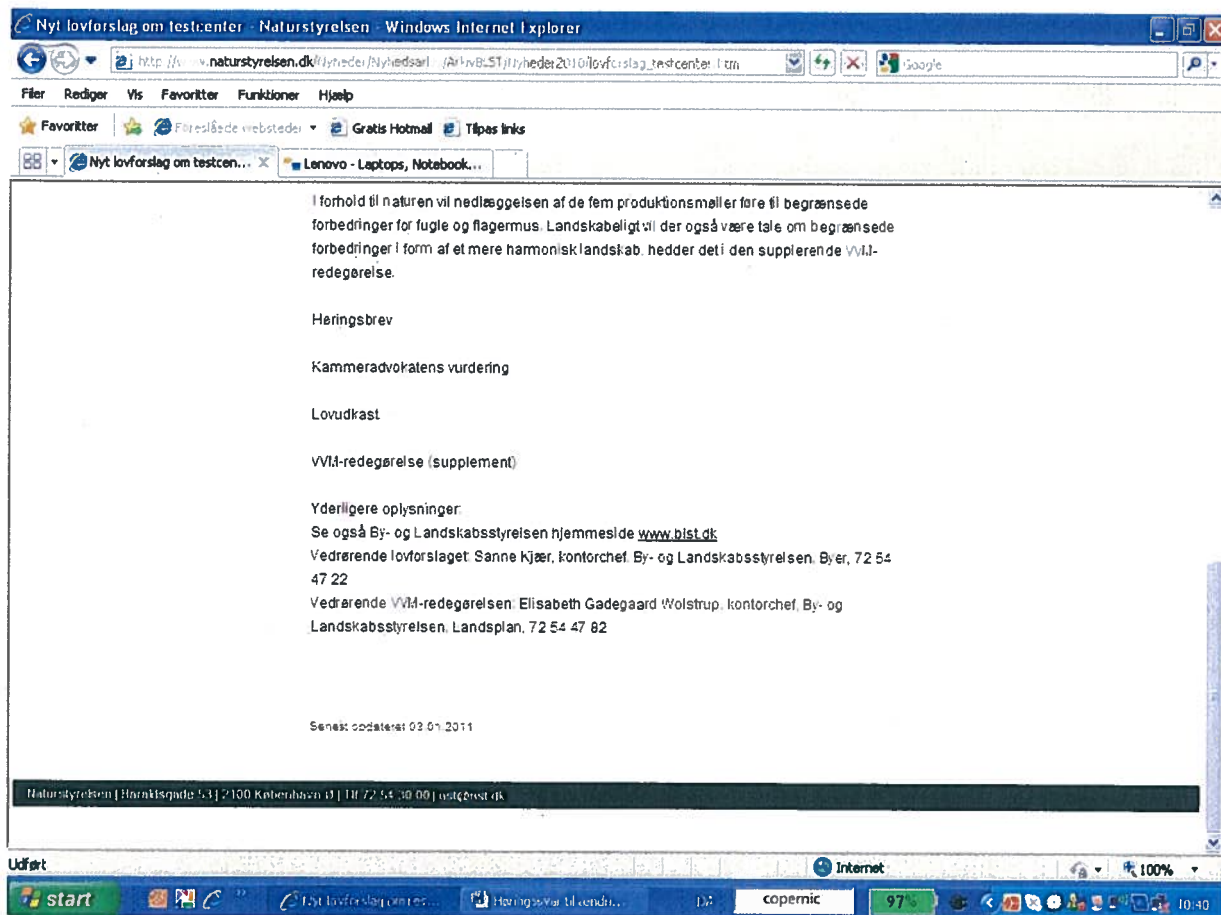
Nyhedsarkiv

Naturstyrelsen er et resultat af en sammenlægning af Skov- og Naturstyrelsen og By- og Landskabsstyrelsen. Vi har samlet nyheder fra 2010, 2009 og 2008 fra de to styrelsers hjemmesider i arkivet.

[Gå til nyhedsarkivet](#)

Udført Internet 100%

start DA copernic 97% 10:39

i høringsperioden, kræver vi, at høringsperioden bliver forlænget med minimum 4 uger.

Denne måde at skjule informationer på, er i direkte modstrid med at ministeriet og ministeren selv udtrykker. Idet de erklærer, at "de ønsker fuld åbenhed", og at "hver en sten skal vendes".

Derudover må understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Indholdsfortegnelse

1. Forlænget høringsfrist.....	2
2. Generelle bemærkninger:.....	5
3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	8
4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering f et testcenter for kæmpevindmøller..	9
5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010	10
6. Generelt vedrørende støj.....	12
6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse).....	14
6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	15
6.3. Vedr. lavfrekvent støj.....	15
7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?	16
7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.....	16
7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:.....	17
8. Vedr. landskab	18
9. Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	18
10. Vedr. manglende viden	18
11. Vedr. planstatus.....	19
12. Økonomi.....	20
13 Afsluttende kommentar.....	21
14 Bilag	

2. Generelle bemærkninger:

Regeringen vil lave et testcenter for at bevare Danmarks førerposition indenfor vindmøller og bevare danske arbejdspladser.

Verdens førende producent, er Vestas, som har 99% af deres omsætning fra udlandet, et ubestrideligt faktum. Når dertil lægges at Vestas i stor stil nedlægger danske arbejdspladser, og flytter danske vidensarbejdspladser til deres udenlandske lokationer (senest IT arbejdspladser til Manila, det er blandt andet IT folk der sidder og monitorerer data fra testmøller)), ja så siger al sund fornuft, at det vil være langt billigere for Vestas at have testcentre på udenlandske lokationer, der er langt billigere at ekspropriere, end de mange ejendomme i Østerild. Derudover har Vestas heller ikke råd til det imagemæssige tab som vedvarende protester og demonstrationer vil give. Hvorfor er det gået så vidt, jo fordi dette en panikløsning fra regeringens side. En panikløsning der fremstår grinagtig, og man kan kun give Karen Elleman ros og ret i hendes intuition, hvor hun i starten sagde, ”vi må vende hver en sten, for at finde den bedste placering. Når nu det viser sig endnu en gang, at alle sten ikke er vendt, ja så har man ikke fundet den rette placering, og har man ikke fundet den rette placering, ja så vil det udmønte sig i en dårlig placering. En dårlig placering, som betyder vendepunktet for opbakning i den danske befolkning til vindmøller. Dette dokumenteres blandt andet i, at det forløbne år er etableret følgende 80 styk nedenstående møllegrupper MOD vindmøller:

Foreningen til Lammefjordens Beskyttelse (Odsherred/Holbæk)
Møllegruppen i Ny Bjergby (Holbæk)
Kappel-gruppen (Lolland)
Foreningen for en vindmøllefri Barslund Mose (Ringkøbing-Skjern)
Beboere for Havvindmøller på Havet BHH (Frederikssund)
Rigtig Vind (Allerød)
St. Merløse Gruppen (Holbæk)
Vindmøllegruppen Tåsinge (Svendborg)
Sandby Møllegruppe (Holbæk)
Thy-Gruppen (Thisted)
Tastum Sø-gruppen (Skive)
Holmen-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Saltum Kær-gruppen (Jammerbugt)
Høvsøre-gruppen (Lemvig)
Katrineholms piber (Slagelse)
Dræby Fed-gruppen (Kerteminde)
Krashave/Nørregård-gruppen (Bornholm)

Brejning Møller (Ringkøbing-Skjern)
Lem Kær Fokusgruppe (Ringkøbing-Skjern)
Naboerne til område 33, Hee (Ringkøbing-Skjern)
Lyngsmose-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Muldbjerg-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Vindmøller i Vognkær (Ringkøbing-Skjern)
Svoldrup Kær (Vesthimmerland)
Quistrup-gruppen (Struer)
Bindesbøl etape 1 (Ringkøbing-Skjern)
Nørrekær Enge (Aalborg)
Gruppen mod kæmpevindmøller på land (Langeland)
Tim-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Vester Barde-gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Stenstrup Issø-gruppen (Svendborg)
Borum Gruppen (8471 Sabro).
Langkilde Gruppen (5771 Lunde).
Hagesholm gruppen (4520 Svinninge)
Ovnbøl gruppen (6800 Varde).
Blaksmarkgruppen (6800 Varde)
Møllegruppen Tornbygård-Bornholm
Brosbøl bro gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Novrup-Måde gruppen (Esbjerg)
Vejsnæs gruppen (Ærøskøbing)
Klimgruppen (Jammerbugt kommune).
Barløse Mark gruppen (5610 Assens).
Roager gruppen (Esbjerg).
Vejstruprød gruppen (Kolding)
Breum Banke gruppen (Esbjerg)
Try Enge gruppen (Brønderslev)
Tjørntved gruppen (Sorø)
Filskov Søndermark gruppen (Grindsted)
Hald-Linde gruppen (Randers)
Urlev gruppen (Hedensted)
Ullerslev gruppen (Nyborg)
Blæsbjerg gruppen (Hedensted)
Aalestrup gruppen (Vesthimmerland)
Solbjerg gruppen (Århus)
Aunslev gruppen (Nyborg)
Sdr.Omme Statsfængsels gruppen (Billund)
Hørslevgruppen (Århus)
Nørbæk gruppen (Randers)

Kærende gruppen (Syddjurs)
Danstrup gruppen (Faurskov)
Hvide-Sande gruppen (Ringkøbing-Skjern)
Døstrup Ådal gruppen (Mariagerfjord)
Pulsen gruppen (Brønderslev)
Flø-Dørslund gruppen (Ikast-Brande)
Mintebjerg gruppen (Sønderborg)
Mikkelenborg-Øksendrup gruppen (Nyborg)
Kyse gruppen (Næstved)
Sigersted Huse gruppen (Ringsted)
Skov Vallenderød gruppen (Holbæk)
Bækmarksbro gruppen (Lemvig)
Ulfborg gruppen (Holstebro)
Tvis gruppen (Holstebro)
Todbjerg gruppen (Århus)
Lundsmark gruppen (Esbjerg/Tønder)
Rigtrup/Voldum gruppen (Favrskov)
Blåhøj Øst gruppen (Ikast-Brande)
Ørum gruppen (Hedensted)
Bording gruppen (Ikast-Brande)
Åstrup gruppen (Vejen)
Skaføgård gruppen (Djursland)

Processen blev startet som en panikbeslutning, for at fremstå klimaansvarlige op til COP 15, men ender med en skamlet på hvordan Venstre syltede en dygtig industri, fordi de ikke ville støtte et fyrtårn fra Svend Aukens tid. Hvis der overhovedet skal være testmøller i Danmark, så er det på tide at S og SF træder i karakter, viser ansvar og står ved, at Karen Ellemann skal garantere at der ikke er flere problemer med f.eks. støjmålingerne. I øvrigt lovede Karen Ellemann ved samrådet i november, at afholde en eksperthøring vedrørende lydgener, således at S og SF kunne føle sig sikre, om at der ikke var noget mere at komme efter. Men denne eksperthøring, er slet ikke blevet gennemført.... Igen utroværdigt, og viser, at hver en sten ikke er blevet vendt. S- og SF, hvis nu at i har handlekraft, kræver en ny undersøgelse, og en ny placering, det ville branchen blive glade for, de kan snart ikke tåle mere dårlig omtale.

Anlægsloven er i klar strid med Københavnererklæringens § 6, der har følgende ordlyd: ”Vi anerkender den afgørende betydning af at reducere udledning fra skovrydning og skovnedbrydning og behovet for at forstærke fjernelsen af drivhusgasser med skove og er enige om

behovet for at skabe positive incitamentter til sådanne initiativer gennem en omgående etablering af en mekanisme, herunder REDD-plus, til at muliggøre mobilisering af finansielle ressourcer fra udviklede lande”.

Så er det jo en total selvmodsigtelse at fælde millioner af danske træer, til fordel for en industri der allerede nu er 71% ejet af udenlandske aktionærer (Vestas) og Siemens er tysk.

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *”en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark”*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (*”ændringsloven”*) bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive hørings svar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Så vi vil godt vide hvilke uvildige eksperter har været med til at vurdere korrektheden af de fremkomne oplysninger og vurderinger.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om,

hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende nået, qua at der nu er stor tilstrømning til de respektive foreninger der er imod vindmøller. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udokumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller.

Ved vurderinger af alternative placeringer, har Miljøministeriet/blst aldrig fremvist dokumentation på hvad en kunstig ø ville koste at anlægge, drifte etc, også taget i betragtning, at det ville kunne give plads til langt flere testmøller end det ønskede antal i Østerild.

Hvornår laves der et estimat på en kunstig ø?

Dessuden er der aldrig fremlagt gode argumenter for hvorfor et anlæg af disse dimensioner, ikke kan placeres i udlandet. Qua det faktum at de fleste målinger foretages pr. computer, og de vidensarbejdspladser der er forbundet med dette, allerede er ved blive placeret i udlandet.

Ved valg af placering, blev det stillet som en forudsætning fra Vindmølleindustriens direktør Jan Hylleberg, at loven skulle vedtages inden sommerferien 2010. Eller ønskede industrien ikke denne placering.

Nu skal der fældes mindre skov, end oprindeligt hvilket medfører, at kun 3-4 af møllerene kan give ønskede testresultater, altså fremkommer der alternative placeringer.

Hvordan vil ministeriet forklare, at der ikke er blevet vurderet en ny placering, nu hvor kriterierne er ændret?

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to "skovmøller", en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist "ufravigelige" forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgs-møller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmøllefor-ening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Uni-versitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- Hvorfor er der ikke inderarbejdet sikkerhedsmarginer i støjzonerne, på. Feks. 100 m – 300m og 500m?
- At også den supplerende 'ændrings' - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at væ-re hastet igennem, af sjusk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vind-møller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets reg-ler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonse-kvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører bebo-elsesområdet ved Hjardemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebe-kendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealan-

vendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: ”Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder”.

Da området omkring Hjordemål Klit Kirke også uden for campingpladsen anvendes til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjordemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte VVM-redegørelse *Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter ”den supplerende VVM-redegørelse”) side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj ”har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse”. Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjordemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel, og at hastighedsbegrænsningen i området er 50km, qua at det er bymæssig bebyggelse.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjordemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcentret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjordemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjordemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstegn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstegn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjberregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjuddannelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstegn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild.* og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

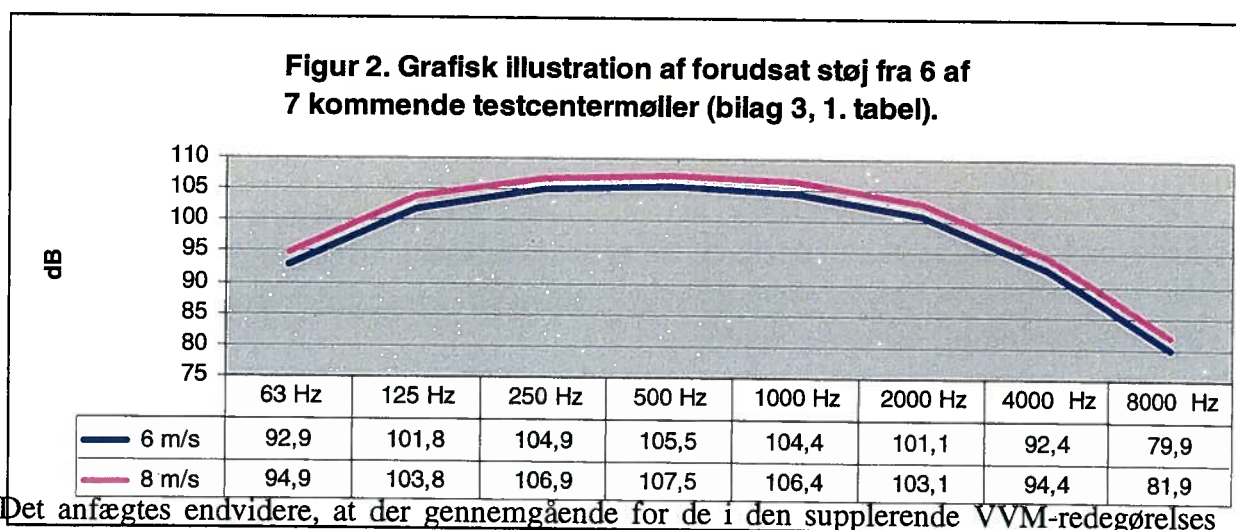
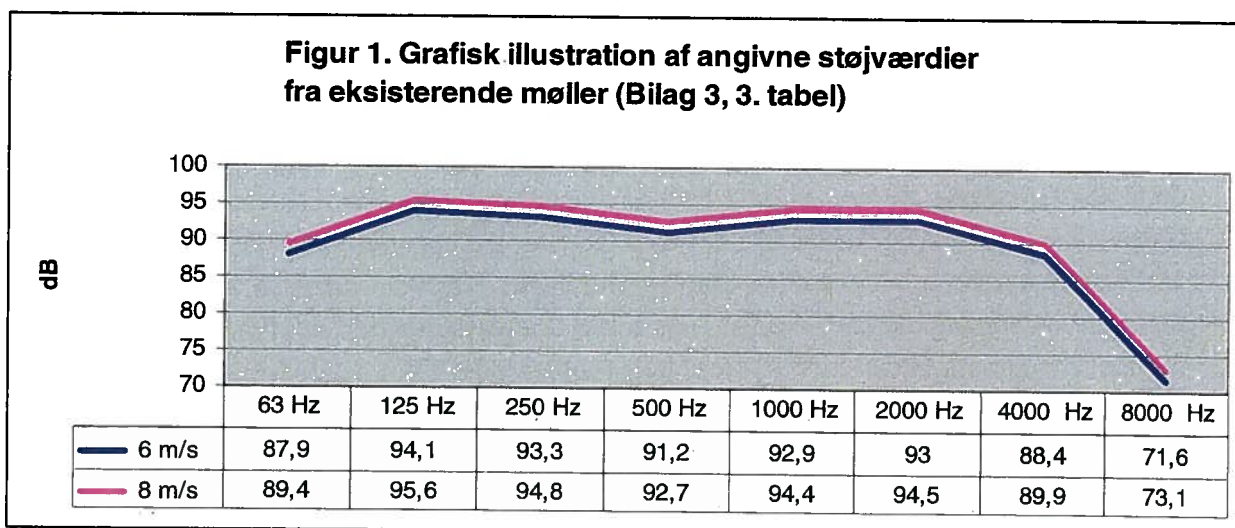
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgs-møller) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigennem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i interval-

let 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksiste-

rende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstandskravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningsen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgeres sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede*

for, hvordan kildestyrken af vindmøllerne ved Hjardemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparkeres støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEG-Micon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnrm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavnådsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavnådsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er *en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s.* Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjardemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjarde-mål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter

(eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlregninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundament ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurer eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne pas-

us inkluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstegn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjørdemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: *uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat retableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående*. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

De oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjørdemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er jo til at græde over.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger sig kun til få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november, medfører jo at den oprindelige VVM, der også er udarbejdet hovedsageligt i de sene efterårsmåneder også ikke er optimal, således er "ikke hver en sten vendt" i denne sag.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjørdemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjørdemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område*. Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Økonomi

Hvilke økonomiske garantier er der blevet krevet af mølleopstillerne?

Vi læser i aviserne, at Vestas er på top 30 af verdens opkøbskandidater, kan vi være sikre på at nye ejere vil rydde op efter gamle synder?

Er det staten eller de lokale borgere der i givet fald skal rydde op?

EMD fraskriver sig alt ansvar for støjmålinger etc? Er det ministeriet der så skal udbetale erstatninger, for evt. fejl i støjmålinger der medfører øgede helbredsmæssige skader på mennesker og dyr?

13. Afsluttende kommentar

Skaderne for Vindmølleindsutrien og dens arbejdspladser i Danmark vil være større ved at gennemføre testcentret, en ved at gennemføre det med en ordentlig proces, der tager højde for alle ovenstående punkter.

Derudover vil loven reelt stavnsbinde lodsejere med bolig inden for støjzonen 44-39 dB, og også de lodsejere der bor inden for 'vindfeltet' og inden for den store 'beskyttelseszone'. Den økonomisk erstatning herfor ikke kan kompensere for det ubehag, det vil være at bo så tæt

ved et stort og støjende, illumineret industrianlæg i et hidtil stille og nattemørkt smukt område (se også <http://www.tv2regionerne.dk/?id=532052&r=6>). Som følge heraf bør samtlige lodsejere inden for 'beskyttelseszone' tilbydes mulighed for ekspropriation, og alle lodsejere udenfor zonen, der i fremtiden vil blive påvirket af ændringer fra anlægget.

Hvis de nuværende regler, love og sædvaner for ekspropriation følges, vil det være endnu et søm i den synkende vindmølleskude i Danmark, Branchen har ikke råd til at fare frem på så umenneskelig vis, det dårlige omdømme, vil skade deres profit mere, end hvad forskningsresultaterne af testcentret vil gavne.

14. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

6. januar 2011

Naturstyrelsen
tidl. By- og Landskabsstyrelsen
Landsplan
blst@blst.dk

Svar på høring af supplerende VVM-redegørelse og udkast til forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild

Ideen skræmmer.

Forarbejdet provokerer.

Omkostningerne er uoverskuelige.

Fremtiden rokker ved troværdigheden.

Demokratiet savner tilstedeværelse.

Panikken erstatter fornuften.

Usikkerheden har for høj pris.

Kokkekunsten ødelægger ingredienserne.

Jeg beklager.

Harriet Kirsebom
Taarbæk Strandvej 65C. st. tv.
2930 Klampenborg

44

Witt, Helle

Fra: Hans Svanholm [hans-svanholm@dadlnet.dk]
Sendt: 6. januar 2011 00:13
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: VS: Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Prioritet: Høj

Vedhæftede filer: 2011-01-05, Høringssvar til ændringslov for store vindmøller ved Østerild, Hans Svanholm.pdf; Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild, af H Møller et al.pdf; Lavfrekvent støj fra store vindmøller, af H Møller et al.pdf; DTU Risø, nyhedsbrev 17-8-2010.pdf

2011-01-05, Høringssvar til æn...
Støj fra testcenter for vindmø...
Lavfrekvent støj fra store vin...
DTU Risø, hedsbrev 17-8-2010

Til By og Landskabsstyrelsen

Haraldsgade 53
2100 København Ø

Mit tidligere fremsendte høringssvar vedrørende "Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild" genfremsendes og nu vedlagt de 3 bilag, der refereres til i høringssvaret.

Jeg skal venligst bede om en bekræftelse på modtagelsen af denne mail

Venlig hilsen

Hans Svanholm
e-mail hans-svanholm@dadlnet.dk

Fra: Hans Svanholm
Sendt: 5. januar 2011 11:51
Til: By- og Landskabsstyrelsen
Emne: Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Til By og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø
.....

Vedlagt fremsendes høringssvar og indsigelse mod "Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)" som offentliggjort i udkast dateret december 2010.

Jeg skal venligst bede om en bekræftelse på modtagelsen af denne mail

Venlig hilsen

Hans Svanholm
e-mail hans-svanholm@dadlnet.dk

Hørings svar

Vedr.

Forslag til *Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild*

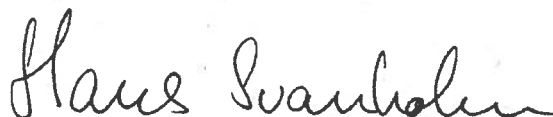
(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forord

I henhold til brev af 8. december 2010 (J.nr. BLS-100-00165) af By- og Landskabsstyrelsen er der blevet anmodet om høringsvar til *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)*, Udkast dateret 7. december 2010.

Det må indledningsvist understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringsvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Hans Svanholm
Røgildvej 11
Hjardemål Klit
7741 Frøstrup
e-mail: hans-svanholm@dadlnet.dk

Indholdsfortegnelse

1. Forord.....	2
2. Generelle bemærkninger:	4
3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	4
4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller	5
5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010	6
6. Generelt vedrørende støj.....	7
6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse).....	9
6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	10
6.3. Vedr. lavfrekvent støj.....	10
7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?	11
7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.	11
7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	12
8. Vedr. landskab.....	13
9. Vedr. fauna, flora og naturtyper	13
10. Vedr. manglende viden	13
11. Vedr. planstatus	14
12. Bilag.....	14

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive hørings svar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udo-kumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to ”skovmøller”, en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist ”ufravigelige” forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgs møller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende ’ændrings’ - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjusk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjørdemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "*Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerbus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder*".

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte VVM-redegørelse *Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "*har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse*". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcenteret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstegn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstegn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjberregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjudsendelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstegn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild.* og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

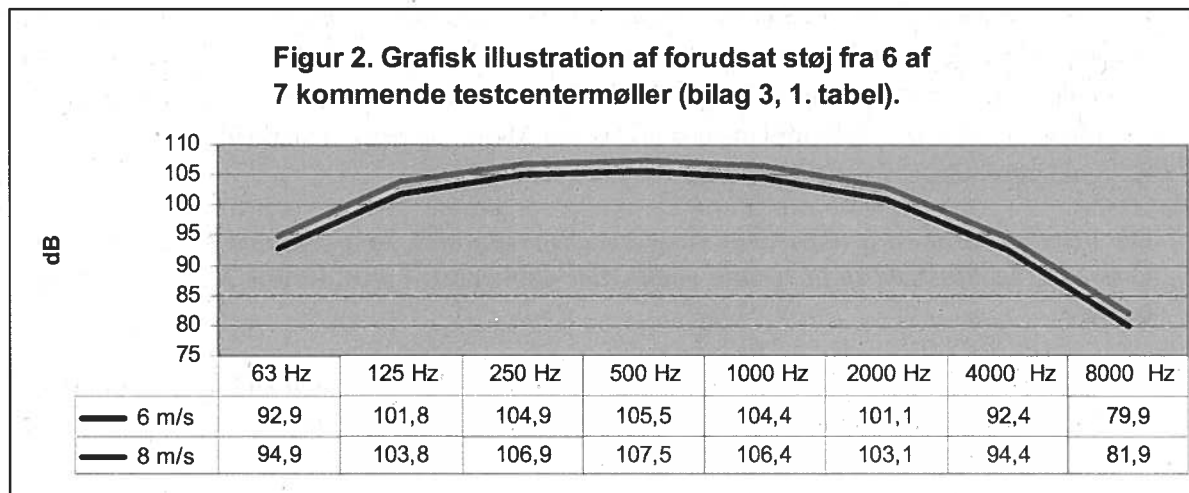
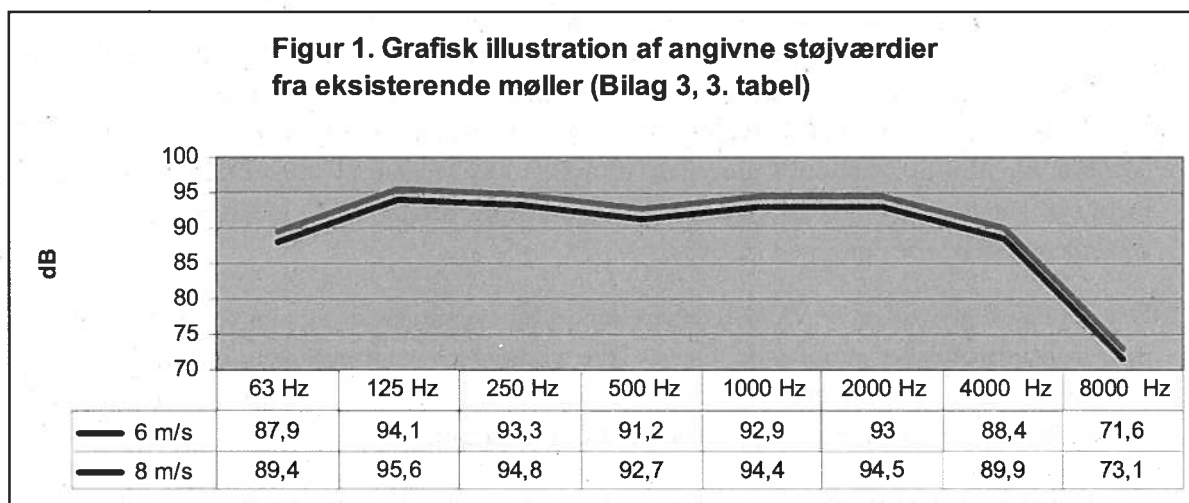
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgsmøl-

let) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigenem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i intervallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstejn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksisterende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstands-kravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgeres sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for, hvordan*

kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to molleparkeres støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge molleparker er af typen NEGMicon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnørm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavbåndsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavbåndsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s. Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont:

Wind turbine syndrome) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlregninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus inkluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstegn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjardemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: *nanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående*. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

Den oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjørdemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er i den grad kritisabelt.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger kun fra få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november, kan vi kun være enig i. Her må det endvidere anfægtes, at der ikke i VVM-redegørelsen lægges op til, at en sådan undersøgelse af natur, flora og fauna foretages *inden* en vedtagelse om et testcenter for kæmpevindmøller kan foretages af Folketinget. Der rettes derfor en skarp kritik af, at kontrol af denne "undersøgelse" blot overlades til Thisted Kommune efter en eventuel vedtagelse af testcenterets tilblivelse. Det er under al kritik, at denne supplerende VVM-redegørelse ligeledes er hastet igennem, og ikke som i andre tilfælde fortaget over minimum et år for netop at få alle eventuelle påvirkninger af natur, mennesker og dyr i løbet af årets gang belyst på et fagligt, ansvarligt og professionelt niveau.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjørdemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjørdemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område*. Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

46

Witt, Helle

Fra: Kristian Stenild | CAD-it [ks@cadit.dk]
Sendt: 6. januar 2011 07:57
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Høringssvar vedr. "Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild"

Vedhæftede filer: Høringssvar til ændringslov for store vindmøller ved Østerild, vs 5.docx; DTU Risø, nyhedsbrev 17-8-2010.pdf; Lavfrekvent støj fra store vindmøller, af H Møller et al.pdf; Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild, af H Møller et al.pdf

Høringssvar vedr. "Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild"

Med henvisning til det vedhæftede høringssvar med tilhørende bilag, vil jeg hermed gøre indsigelse mod den supplerende lov og VVM-redegørelse for et testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Med venlig hilsen

Kristian Stenild
Søskrænten 170, Stavtrup
8260 Viby J ang.

Hørings svar

Vedr.

Forslag til *Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild*

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forord

I henhold til brev af 8. december 2010 (J.nr. BLS-100-00165) af By- og Landskabsstyrelsen er der blevet anmodet om høringssvar til *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)*, Udkast dateret 7. december 2010.

Det må indledningsvist understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Indholdsfortegnelse

1.	Forord	2
2.	Generelle bemærkninger:	6
3.	Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	8
4.	Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller	9
5.	Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010	12
6.	Generelt vedrørende støj.	15
6.1.	Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse).....	23
6.2.	Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	24
6.3.	Vedr. lavfrekvent støj.....	25
7.	Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?.....	27
7.1.	Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.....	28
7.2.	Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	29
8.	Vedr. landskab	31
9.	Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	32
10.	Vedr. manglende viden	33
11.	Vedr. planstatus.....	34
12.	Bilag	35

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive høringssvar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udokumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to ”skovmøller”, en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist ”ufravigelige” forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgsmøller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende ’ændrings’ - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjuks samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjørdemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "*Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder*".

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte *VVM-redegørelse Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "*har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse*". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcenteret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstejn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstejn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjudsendelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstejn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild*. og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

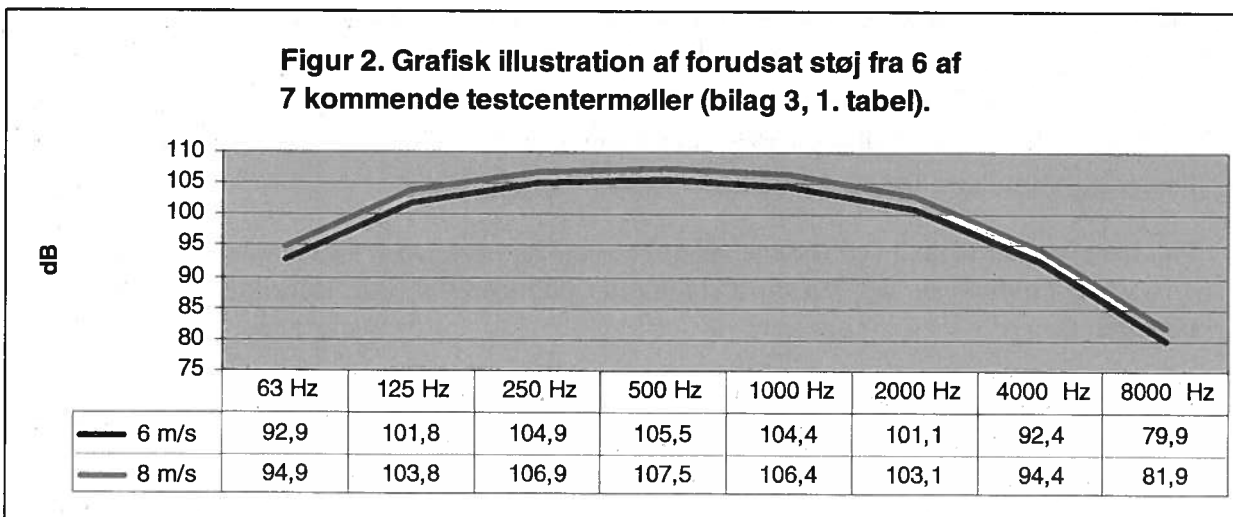
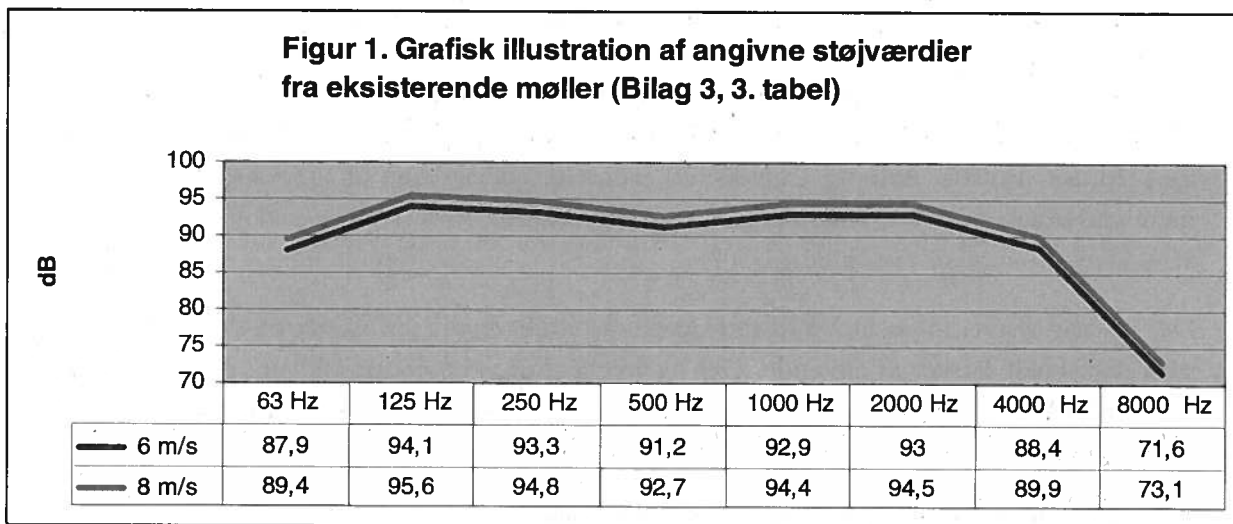
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgsmøl-

ler) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigenem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i intervallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksisterende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstands-kravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgeres sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for, hvordan*

kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparker støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEGMicon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnørm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavbåndfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavbåndfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er *en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s.* Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlregninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus in-

kluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstegn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjørdemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at såvel møller som fundamenter fjernes.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

De oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjardemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er jo til at græde over.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger sig kun til få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november kan vi kun være enige i.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjardemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjardemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område.* Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at

der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

Indsendelse af høringsvar vedr.

Forslag til Lov om ændring af lov om
et testcenter for store vindmøller ved Østerild

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

Hjardemål Klit, d. 5. januar 2011

1. Indledende bemærkninger

I henhold til brev af 8. december 2010 (J.nr. BLS-100-00165) af By- og Landskabsstyrelsen er der blevet anmodet om høringssvar til *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.), Udkast dateret 7. december 2010.*

Det må indledningsvist understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Christian Svanholm
Slyngborggade 14, 4. t.h.
8900 Randers C.
e-mail: christian_svanholm@hotmail.com

Indholdsfortegnelse

1. Indledende bemærkninger	2
2. Generelle bemærkninger:	4
3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	4
4. Manglende undersøgelse af alternativer	5
5. Kritik af Lovforslagets § 22, Udkast 7. december 2010	5
6. Kritik af de angivne estimater for støj	7
6.1. Kritik af støj-estimeringen i VVM-redegørelsen	9
6.2. Kritik vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	10
6.3. Manglende inddragelse af skadespåvirkningen ved lavfrekvent støj	10
7. Kritik af den negative landskabelige påvirkning på det harmoniske landskab, området, nabopåvirkning og manglende oprydning	11
7.1. Manglende fjernelse af møllefundament under 1 meter under terræn	11
7.2. Negativ miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	12
8. Negative landskabelig påvirkning	13
9. Vedr. fauna, flora og naturtyper	13
10. Angivelse af klart mangelfuld viden om natur- og miljøpåvirkning	13
11. Kritik af "planstatus"	14
12. Bilag	14

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive høringssvar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udokumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Manglende undersøgelse af alternativer

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to "skovmøller", en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist "ufravigelige" forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgs møller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende 'ændrings' - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjuks samt af manglende troværdighed.

5. Kritik af Lovforslagets § 22, Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjørdemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "*Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder*".

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte *VVM-redegørelse Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "*har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse*". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcentret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Kritik af de angivne estimater for støj

Der stilles spørgsmålstejn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstejn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringsvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjberregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjuddannelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstejn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild*. og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

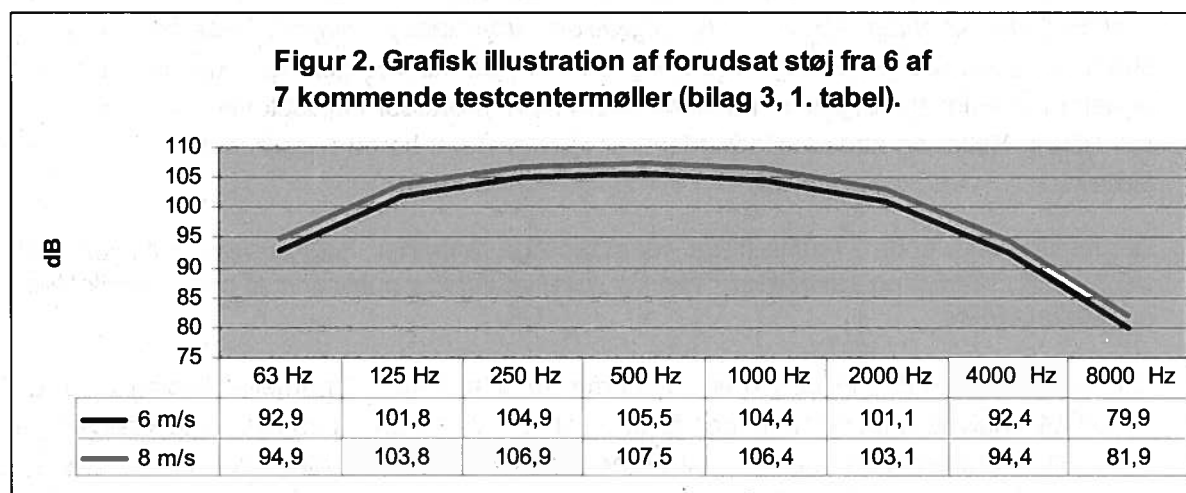
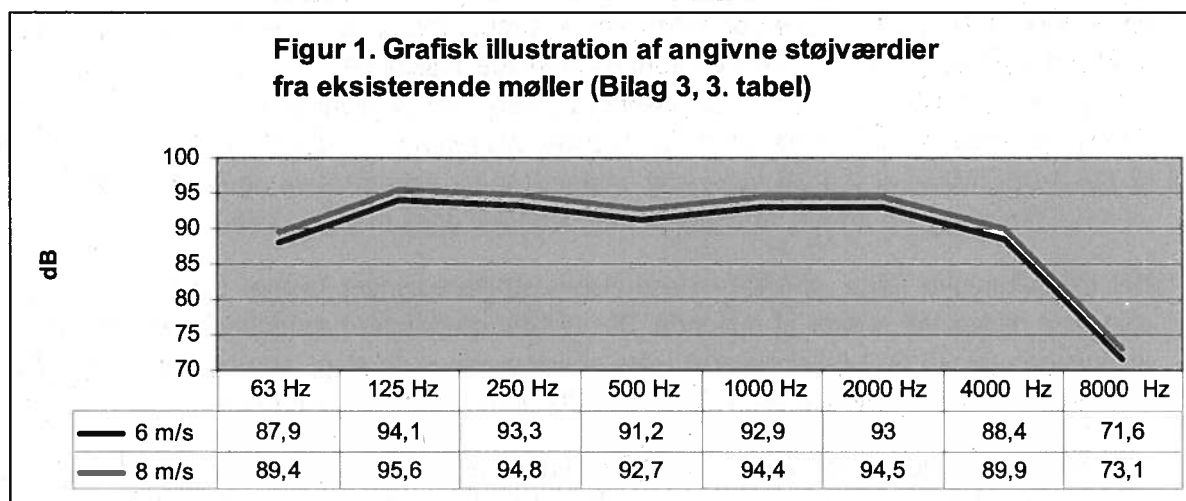
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgsmøller) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigennem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i inter-

vallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstejn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksiste-

rende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstandskravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgers sundhed.

6.1. Kritik af støj-estimeringen i VVM-redegørelsen

Der stilles spørgsmålstejn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for*,

hvordan kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparkeres støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEGMicro NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnorm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavnåndsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavnåndsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af *kun 3* udokumenterede målinger er *en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s.* Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Kritik vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Manglende inddragelse af skadespåvirkningen ved lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer

ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlberegninger, forskønelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønelser og direkte selvmodsigelser.

7. Kritik af den negative landskabelige påvirkning på det harmoniske landskab, området, nabopåvirkning og manglende oprydning

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpvindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Manglende fjernelse af møllefundament under 1 meter under terræn

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med "oprydning" af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus inkluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. *Negativ miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:*

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstegn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjardemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Negative landskabelig påvirkning

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

Den oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besøgt d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjardemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er i den grad kritisabelt.

10. Angivelse af klart mangelfuld viden om natur- og miljømåvirkning

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger kun fra få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november, kan vi kun være enig i. Her må det endvidere anfægtes, at der ikke i VVM-redegørelsen lægges op til, at en sådan undersøgelse af natur, flora og fauna foretages *inden* en vedtagelse om et testcenter for kæmpevindmøller kan foretages af Folketinget. Der rettes derfor en skarp kritik af, at kontrol af denne "undersøgelse" blot overlades til Thisted Kommune efter en eventuel vedtagelse af testcenterets tilblivelse. Det er under al kritik, at denne supplerende VVM-redegørelse ligeledes er hastet igennem, og ikke som i andre tilfælde fortaget over minimum et år for netop at få alle eventuelle påvirkninger af natur, mennesker og dyr i løbet af årets gang belyst på et fagligt, ansvarligt og professionelt niveau.

11. Kritik af "planstatus"

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjørdemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjørdemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område*. Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

Witt, Helle

Fra: Lene Overgaard [brobak@post.tele.dk]
Sendt: 4. januar 2011 19:55
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Østerild
Vedhæftede filer: DTU Risø, nyhedsbrev 17-8-2010.pdf; Lavfrekvent støj fra store vindmøller, af H Møller et al.pdf; Høringssvar til ændringslov for store vindmøller ved Østerild, vs 5.docx; Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild, af H Møller et al.pdf

Høringssvar vedr. lov om ændring af lov om store vindmøller ved Østerild og Hjørdemål Klitplantager.

Jeg må på det kraftigste protestere mod lovændringen. Den berører kun en enkelt af de utallige mangler, der findes i den såkaldte oprindelige VVM-redegørelse. VVM-redegørelsen er derfor stadig uegnet til brug for et lovforslag, der burde afspejle et kompetent politisk arbejde. Der henvises i øvrigt til medsendte høringssvar.

Lene Overgaard
Lodsejer Gl. Aalborgvej 9, 7741 Frøstrup

Hørings svar

Vedr.

Forslag til *Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild*

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forord

I henhold til brev af 8. december 2010 (J.nr. BLS-100-00165) af By- og Landskabsstyrelsen er der blevet anmodet om høringssvar til *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)*, Udkast dateret 7. december 2010.

Det må indledningsvist understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Indholdsfortegnelse

1.	Forord	2
2.	Generelle bemærkninger:	6
3.	Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	8
4.	Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller	9
5.	Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010	12
6.	Generelt vedrørende støj	15
6.1.	Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse).....	23
6.2.	Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	24
6.3.	Vedr. lavfrekvent støj.....	25
7.	Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?.....	27
7.1.	Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.....	28
7.2.	Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	29
8.	Vedr. landskab	31
9.	Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	32
10.	Vedr. manglende viden	33
11.	Vedr. planstatus.....	34
12.	Bilag	35

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive høringssvar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udkommenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to ”skovmøller”, en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist ”ufravigelige” forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgsmøller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende ’ændrings’ - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjusk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjørdemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "*Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder*".

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte VVM-redegørelse *Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "*har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse*". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcenteret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstegn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstegn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjuddannelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstegn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild*. og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

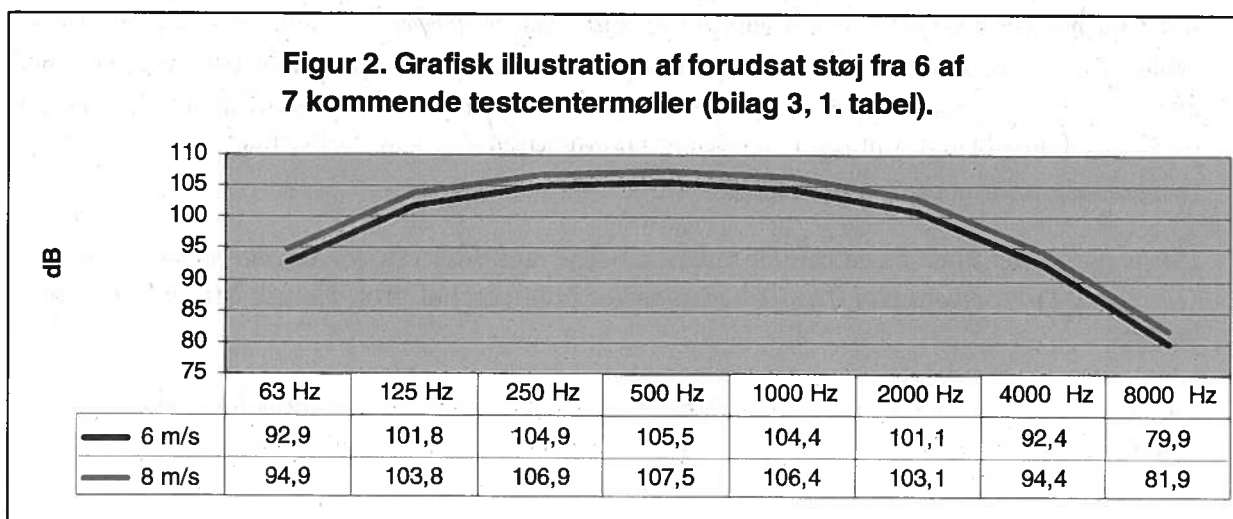
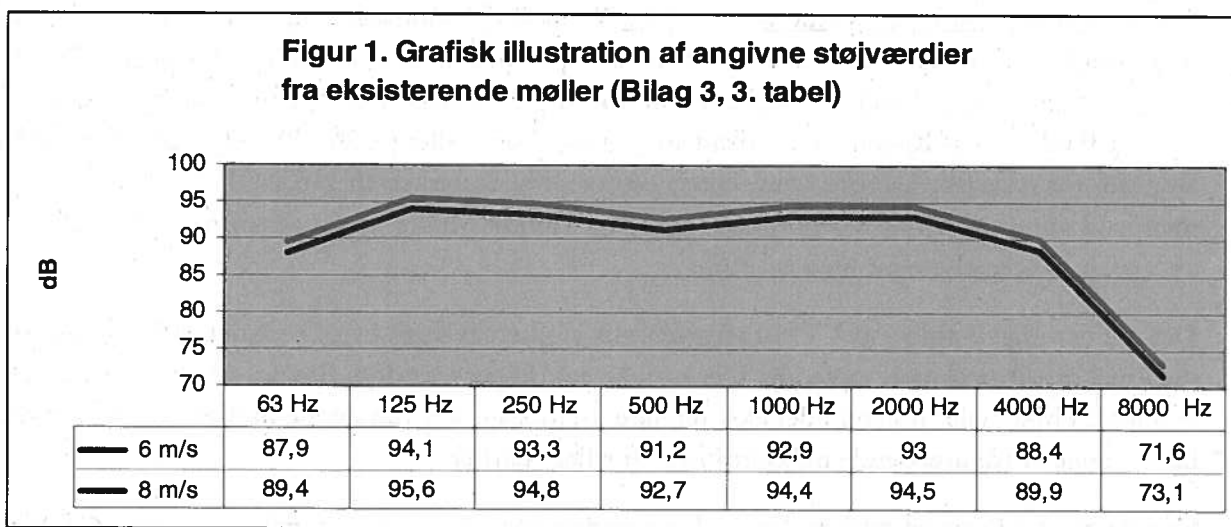
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgsmøl-

ler) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigenem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i intervallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksisterende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstands-kravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgers sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for, hvordan*

kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparkeres støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEGMicon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnorm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavbåndsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavbåndsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s. Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlregninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus in-

kluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstegn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjørdemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at såvel møller som fundamenter fjernes.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reetableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

De oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjørdemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at '*I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.*' Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vinfang på omkring 200 m, er jo til at græde over.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger sig kun til få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november kan vi kun være enige i.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjørdemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjørdemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område.* Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at

der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

Witt, Helle

Fra: Kent Klemmensen [kkl@spedition.dk]
Sendt: 5. januar 2011 21:16
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: ØSTERILD.
Vedhæftede filer: Høringssvar.docx; Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild, af H Møller et al.pdf; Lavfrekvent støj fra store vindmøller, af H Møller et al.pdf; DTU Risø, nyhedsbrev 17-8-2010.pdf

BY- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Hjardemål Klit 05.01.11.

Ang.: Høringssvar vedrørende lov om ændring af lov om store vindmøller ved Østerild.
=====

Vedhæftet fremsendes høringssvar vedr. ovennævnte med tilhørende tre stk. bilag.

Venligst bekræft modtagelsen heraf.

Med venlig hilsen

Kent Klemmensen
Blovgårdsvej 10
7741 Frøstrup.
0045 23 23 46 57

Hørings svar

Vedr.

Forslag til *Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild*

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forord

I henhold til brev af 8. december 2010 (J.nr. BLS-100-00165) af By- og Landskabsstyrelsen er der blevet anmodet om høringssvar til *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)*, Udkast dateret 7. december 2010.

Det må indledningsvist understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Indholdsfortegnelse

1.	Forord	3
2.	Generelle bemærkninger:	7
3.	Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	9
4.	Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller	10
5.	Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010	14
6.	Generelt vedrørende støj.	18
6.1.	Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse).....	27
6.2.	Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	29
6.3.	Vedr. lavfrekvent støj.....	30
7.	Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?.....	32
7.1.	Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.....	33
7.2.	Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	35
8.	Vedr. landskab	37
9.	Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	38
10.	Vedr. manglende viden	40
11.	Vedr. planstatus.....	41
12.	Bilag	42

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive høringssvar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennearbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udo-kumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to ”skovmøller”, en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist ”ufravigelige” forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgs møller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende ’ændrings’ - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjuusk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjardemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "*Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder*".

Da området omkring Hjardemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjardemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte VVM-redegørelse *Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "*har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse*". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjardemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjardemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcenteret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjardemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjardemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstejn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstejn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjuddannelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstejn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild*. og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

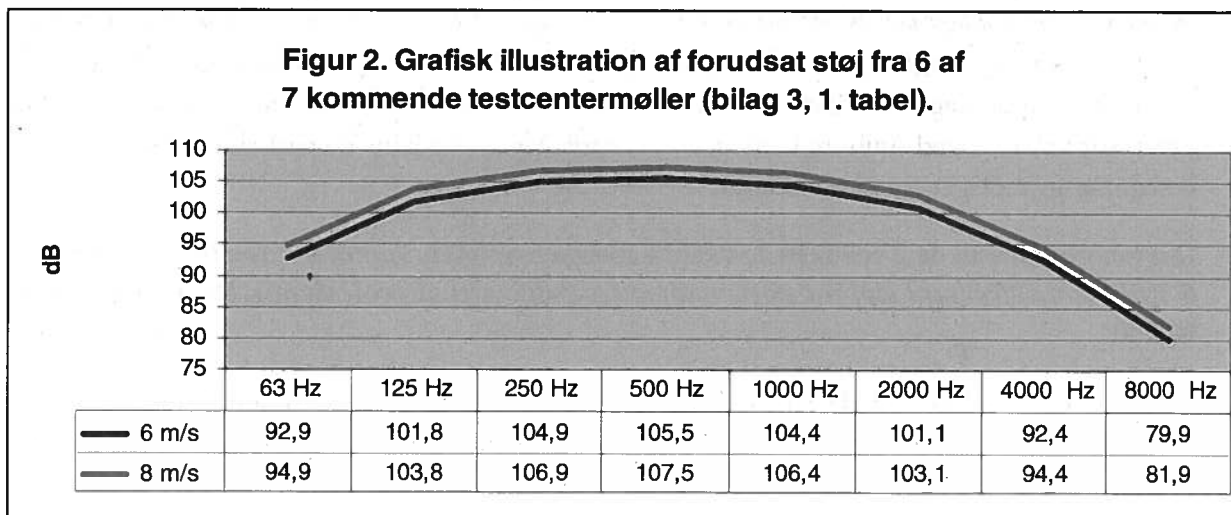
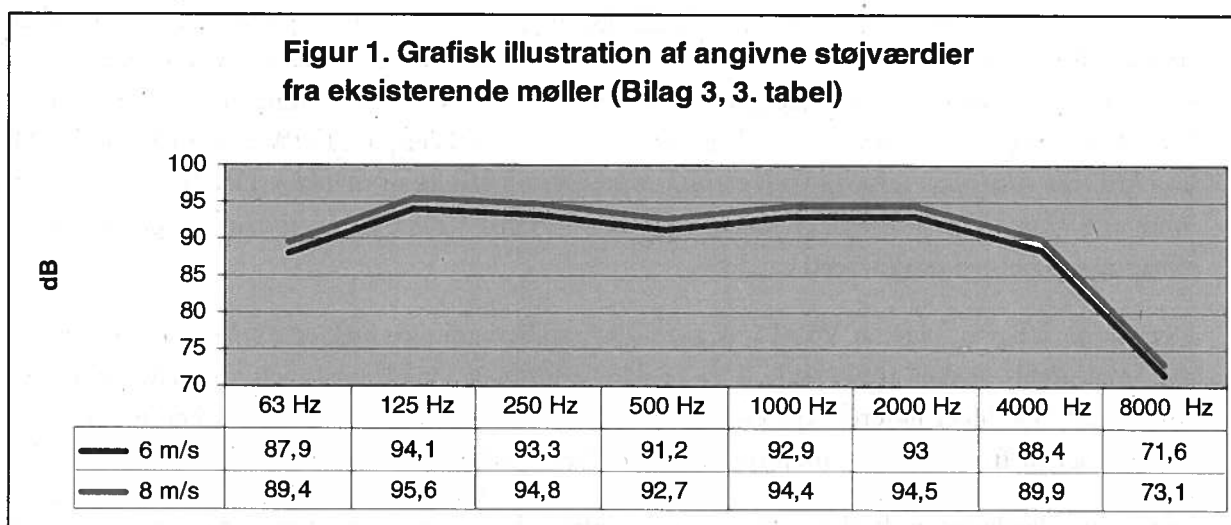
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgsmøl-

ler) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigenem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i intervallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksisterende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstands-kravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller*. Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgers sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for, hvordan*

kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparkeres støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEGMicon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnorm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavbåndfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavbåndfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s. Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlregninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamentene i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus in-

kluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstejn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjørdemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: *uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående*. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

De oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjardemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er jo til at græde over.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger sig kun til få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november kan vi kun være enige i.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjardemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjardemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område.* Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at

der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

Fra: Hans Melgaard [ekspert@mail.tele.dk]
Sendt: 5. januar 2011 18:29
Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse
Emne: Testcenter i Østerild og Hjørdemål Plantager

Vedhæftede filer: Høringssvar til ændringslov for store vindmøller ved Østerild, vs 5.docx

Høringssvar til
ændringslov fo...

Hermed fremsendes, vedhæftet, høringssvar til ændringslov om et testcenter for store vindmøller i Østerild og Hjørdemål Plantager.

Med Venlig hilsen

Hans Melgaard
Harboslettevej 40
Hjørdemål Klit
7741 Frøstrup

ekspert@mail.tele.dk
97991542

Hørings svar

Vedr.

Forslag til *Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild*

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

1. Forord

I henhold til brev af 8. december 2010 (J.nr. BLS-100-00165) af By- og Landskabsstyrelsen er der blevet anmodet om høringssvar til *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)*, Udkast dateret 7. december 2010.

Det må indledningsvist understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Indholdsfortegnelse

1.	Forord	2
2.	Generelle bemærkninger:	6
3.	Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse	8
4.	Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller	9
5.	Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010	12
6.	Generelt vedrørende støj.	15
6.1.	Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse).....	23
6.2.	Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær	24
6.3.	Vedr. lavfrekvent støj.....	25
7.	Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?.....	27
7.1.	Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.....	28
7.2.	Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	29
8.	Vedr. landskab	31
9.	Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	32
10.	Vedr. manglende viden	33
11.	Vedr. planstatus.....	34
12.	Bilag	35

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive hørings svar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstegn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udokumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstegn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstegn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to ”skovmøller”, en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist ”ufravigelige” forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgs møller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende ’ændrings’ - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjuksk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller *skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.*

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjørdemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "*Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder*".

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte *VVM-redegørelse Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement)* (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "*har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse*". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra testcenteret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstegn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstegn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjberegninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjudsendelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmæssig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstegn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild.* og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

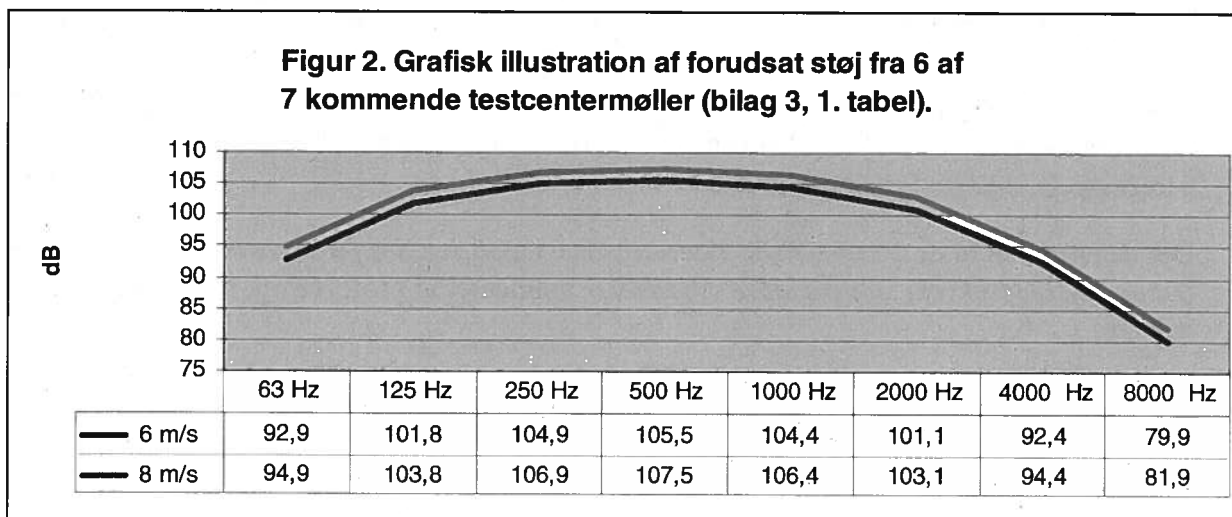
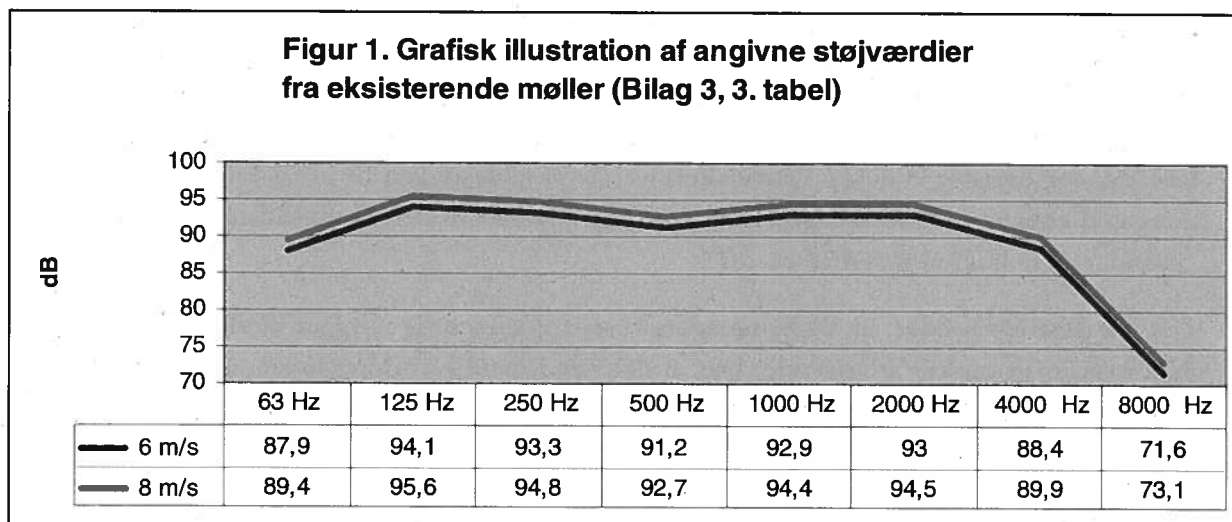
Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgsmøl-

ler) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigen- nem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i intervallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB- værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor det- te skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfi- densinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslo- vens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. ne- denstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksisterende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstands-kravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller.* Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s.* Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgernes sundhed.

6.1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for, hvordan*

kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopæl blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: *"Disse to mølleparker støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEGMicon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnorm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavbåndsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavbåndsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."*

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af kun 3 udokumenterede målinger er en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s. Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

6.2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

6.3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlberegninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

7.1. Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med ”oprydning” af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus in-

kluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

7.2. Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstejn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjørdemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: *uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reetableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående*. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdende indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

De oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtlige forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjardemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres.'* Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er jo til at græde over.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger sig kun til få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november kan vi kun være enige i.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjardemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjardemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område.* Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at

der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, P.H: A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

Høringssvar

Vedr.

Forslag til *Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild*

(Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)

Frederiksberg, d. 5. januar 2011

1. Forord

Hermed fremsendes høringssvar til By- og Landskabsstyrelsen vedrørende *Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild (Ekspropriation af ældre produktionsvindmøller m.v.)*, Udkast dateret 7. december 2010.

Indledningsvist må det understreges, at selve grundlaget for vedtagelsen af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild vurderes at være sket i strid med gældende retsprincipper, hvad den indgivne stævning af Miljøministeriet til Byretten i Holstebro klart og tydeligt påpeger. Da dette høringssvar vedrører en ændring til en lov, der som udgangspunkt må vurderes at være etableret på et ulovligt grundlag, vil også det fremsendte udkast til ændringslov i sig selv være ulovligt.

Der henvises til praksis fra EU-Domstolen vedrørende et lignende spørgsmål i Sag C-287/98 Linster m.fl., hvor EU-Domstolen her påpeger, at alle væsentlige forhold skal være belyst inden det er muligt at vedtage en lov. Da det gøres gældende, at alle væsentlige forhold netop *ikke* har været kendt i forvejen, følger det at Lov nr. 647 af 15. juni 2010 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild skal gøres om, da den er vedtaget på EU-stridigt grundlag.

Stefan V. Jepsen Ankersen
Frederik VI's Allé 1, 1. sal tv.
2000 Frederiksberg
StefanJepsen@ofir.dk

Anne Svanholm
Frederik VI's Allé 1, 1. sal tv.
2000 Frederiksberg
Anne.Svanholm@hotmail.com

Indholdsfortegnelse

1.Forord	2
2.Generelle bemærkninger:	4
3.Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse.....	4
4.Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller.....	4
5.Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010.....	4
6.Generelt vedrørende støj.....	5
1.Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)	7
2.Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær.....	7
3.Vedr. lavfrekvent støj	7
7.Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?	7
Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.	7
Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:	8
8.Vedr. landskab	8
9.Vedr. fauna, flora og naturtyper.....	8
10.Vedr. manglende viden	8
11.Vedr. planstatus.....	8
12.Bilag	9

2. Generelle bemærkninger:

Årsagen til den nye ændringslov skyldes en erkendelse af grundlæggende fejl og mangler i de hidtil meget hastigt udarbejdede lovforarbejder og VVM-redegørelsen, der som bekendt er blevet til på meget kort tid, og dette uden af By- og Landskabsstyrelsens medarbejdere foretog feltundersøgelser i området. Når det i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 12 er angivet, at en tilblivelse af et testcenter af denne størrelse vil være *"en af de største landskabsforandringer, der er gennemført som enkeltprojekt i Danmark"*, er det nødvendigt at påpege skarp kritik af det tydelige hastværk, som de klare fejl i grundlaget for et testcenters etablering bærer præg af.

Generelt set må det desuden også kritiseres, at det nye forslag til lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild ("ændringsloven") bliver offentliggjort umiddelbart op til en ferie, og med høringsfrist umiddelbart efterfølgende. Dette taler for, at mange berørte borgere, der ellers ville afgive høringssvar, ikke har mulighed for at indgive et sådant eller for at komme med gennemarbejdet kritik. Hertil skal nævnes, at samtlige høringsfrister i forbindelse med den nuværende lov har været placeret op til ferier, samt at høringsfristerne generelt har været særdeles kortvarige.

Det bemærkes endvidere, at både aktørerne Risø DTU samt Vindmølleindustrien står som medforfattere til den supplerende VVM-redegørelse, hvorfor der må stilles spørgsmålstejn til troværdigheden og uafhængigheden af denne redegørelse.

Samtidig noteres det, at der gennemgående i VVM-redegørelsen er anvendt dårlige, løsrevne, misvisende og forskønnende argumenter, der til fulde undlader at tage stilling til den komplette ødelæggelse af det naturskønne og harmoniske område, som et forgrimmende og støjende testcenter af denne kaliber vil medføre.

3. Bemærkninger til den supplerende VVM-redegørelse

Danmark er flere steder angivet til p.t. at være det land i verden, der har flest møller i forhold til sit areal, samt til antallet af indbyggere. I den forbindelse må man spørge sig selv om, hvornår vindmøller går fra at være en positiv bidragsyder til at være en gene for naturen, mennesker og dyr. Denne grænse er for Danmarks vedkommende ved at være nået. Der henvises i denne forbindelse til, at over halvdelen af den vindmølleenergi, der p.t. produceres i Danmark, eksporteres til udlandet til priser, der ofte er under produktionspriserne.

Så længe vindmølleenergi af denne størrelsesorden eksporteres, findes det besynderligt og udokumenteret, at der er behov for at udvide vindmøllekapaciteten på forbrugernes regning, samt støtte en industri, der ikke kan overleve på markedsvilkår. Der må sættes stort spørgsmålstejn ved behovet for et landbaseret nationalt testcenter for store vindmøller i Danmark, og i særdeleshed sættes der spørgsmålstejn ved et testcenter, der indebærer store natur- og miljømæssige omkostninger. Det gavner ikke naturen eller Danmark.

4. Anfægtelse af manglende alternativer til placering af et testcenter for kæmpevindmøller

På side 4-6 i ændringsloven konkluderes det, at der ikke er fundet alternative placeringer til testcenteret. Denne konklusion anfægtes hermed, idet bl.a. Danmarks Naturfredningsforening er kommet med flere alternativer. Ligeledes påpeges det, at der med den væsentligt ændrede udformning af testcenteret med to "skovmøller", en stærkt begrænset nordlig mølle samt reduceret påkrævet nødvendig skovrydning er alternativer. Danmark er aldrig blevet screenet ud fra disse ændrede forudsætninger, hvad der må påkræves. Ligeledes er en række af de indledningsvist "ufravigelige" forudsætninger blevet ændret radikalt – intet taler altså for, at det ikke også skulle kunne ske med andre forudsætninger.

Med disse markante ændringer in mente henvises der endnu engang til ovenfor nævnte praksis fra EU-Domstolen i Sag C-287/98 Linster m.fl., der netop angiver, at alle forhold skal være til stede på tidspunktet for lovens beslutning. Det har de ikke været – og foreligger heller ikke med det i hast nu foreliggende udkast til ændringsloven.

I VVM-redegørelsen anføres det desuden, at en forudsætning for testcenterets tilblivelse er, at vindmøllebekendtgørelsen skal overholdes. Hermed anfægtes, at dette er søgt efterlevet. I forhold til specielt støjforholdene kan følgende kritisable forhold fremhæves:

- At der forsat vil være støjfølsomt areal (Hjardemål Klit by) inden for støjkonsekvensområdet.
- At beregning af støjkonsekvensområdet naturligvis bør og skal tage udgangspunkt i den forventede maksimale kildestøj ved 20 MW og af hvilke følger adskillige flere ejendomme i så fald står til at skulle eksproprieres.
- At støjkonsekvensområdet ikke bør tage udgangspunkt i den gennemsnitlige støjværdi, men tillægges en sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere, da der er tale om forsøgs møller. Dette er angivet i IEC TS 61400-14 og anbefalet af Danmarks Vindmølleforening og af flere forskere, bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. En sådan margin mangler helt i VVM-redegørelsen. For et punkt, der ifølge beregningerne lige netop overholder støjgrænsen, må man derfor regne med, at der er 50 % risiko for, at grænsen vil blive overskredet i virkeligheden.
- At også den supplerende 'ændrings' - VVM-redegørelse generelt bærer præg af at være hastet igennem, af sjusk samt af manglende troværdighed.

5. Bemærkninger til Lovforslagets §22 , Udkast 7. december 2010

Vedrørende ændringslovens punkt tre om ændringer til Lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild § 22.

§ 22, stk. 4 angiver, at der ved vurderingen af støj fra testcenteret efter Miljøministeriets regler om støj fra vindmøller skal lægges til grund, at der ikke er områder inden for støjkonsekvensområdet, jf. bilag 2, der er karakteriseret som støjfølsom arealanvendelse.

Det fremgår tydeligt, at konsekvensområdet jf. Bilag 2 i ændringsloven direkte berører beboelsesområdet ved Hjørdemål Klit kirke.

Som anført i Miljøministeriets "Bekendtgørelse nr. 1518 af 14. dec. 2006" (Vindmøllebekendtgørelsen) § 3 stk. 2 må støjbelastningen fra vindmøller i områder til støjfølsom arealanvendelse ikke overstige 39 dB(A) ved en vindhastighed på 8 m/s og ikke overstige 37 dB(A) ved en vindhastighed på 6 m/s. I Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2 er støjfølsom arealanvendelse defineret som: "Områder, der anvendes til eller i lokalplan eller byplanvedtægt er udlagt til bolig-, institutions-, sommerhus- eller kolonihaveformål eller som rekreative områder".

Da området omkring Hjørdemål Klit Kirke også uden for campingpladsen *anvendes* til bolig-, sommerhus og rekreativt område følger, at selv om der ikke foreligger egentlig lokalplan for området, bør dette betegnes som støjfølsomt område jf. Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2. Her henvises der også til den generelle beskrivelse af Hjørdemål Klit i den eksisterende VVM-redegørelse på s. 11, 98, 100 og 142.

I den fremsendte VVM-redegørelse Nationalt testcenter – for vindmøller ved Østerild – projektændring (supplement) (herefter "den supplerende VVM-redegørelse") side 3 fremhæves i en kommentar til Vindmøllebekendtgørelsen, at Miljøstyrelsen i 2004 i en klagesag om virksomhedsstøj "har vurderet, at seks boliger, der lå i landzone på en side langs en vej som parcelhuse, måtte betragtes som et område til åben lav boligbeboelse, og dermed støjfølsom arealanvendelse". Med henvisning til denne sag må de 7 bebyggelser omkring Hjørdemål Klit kirke karakteriseres som boligbebyggelse med heraf følgende støjfølsom arealanvendelse, hertil desuden inkluderet en kirke, en campingplads samt et hotel.

Konklusionen heraf må være, at testcenteret ikke kan anlægges i området, med mindre også disse ejendomme inklusiv Klitkirken eksproprieres.

Der må samtidig rettes kritik af formuleringen i ændringsforslagets § 22, stk. 6 og 7, der tydeligvis er indsat for at undgå, at Hjørdemål Klit skulle få status af byzone gennem lokalplan. Jf. ovenstående kommentarer må dette dog allerede i forvejen pointeres at skulle fortolkes som støjfølsomt område i henhold til Vindmøllebekendtgørelsens § 3, stk. 2, nr. 2.

Endvidere skal påpeges fejl i bilag 2, idet der af signaturforklaringen til bilag 2 fremgår, at støjkonsekvensområdet er den beregnede 37dB støjkontur for den samlede støjbelastning fra

testcentret og 5 eksisterende vindmøller ved Hjørdemål og 1 ved Frøstruplejren. På kortet i bilag 2 er imidlertid indtegnet ikke 5 men 6 vindmøller ved Hjørdemål.

Der savnes herudover en forklaring på, hvad de blå stjerner i bilag 2 i ændringsloven repræsenterer.

6. Generelt vedrørende støj.

Der stilles spørgsmålstegn til indholdet af lovforslagets bilag 3, der savner fyldestgørende beskrivelse, således at det kan forstås af ikke-eksperter. Som udgangspunkt vurderes det dog, at dette bilag er i uoverensstemmelse med tidligere angivne støjniveauer.

Der er i bilag 1 af både det eksisterende samt den supplerende VVM-redegørelse angivet, at møllerne vil have et støjniveau på 111-113 dB på hhv. 6 og 8 m/sek. Dette vurderes ikke at stemme overens med de i ændringslovens bilag 3 angivne forudsatte kildestøjsangivelser.

Der stilles spørgsmålstegn ved, om dette er en decideret fejl i ændringsloven?

Samtidig anfægtes det, at støjgrundlaget for den supplerende VVM-redegørelse fortsat er angivet for 12 MW-møller, når der ved gentagne lejligheder i spørgsmål, høringssvar og i offentligheden har været angivet, at testmøllerne vil være 20 MW-møller. Vindmølleindustrien og Risø DTU, der som ovenfor anført kan kritiseres for at have været med til at forfatte VVM-redegørelsen, har selv ved gentagne offentlige lejligheder nævnt dette, hvilket bl.a. fremgår af nyhedsbrev af 17.8.2010 udsendt af Risø DTU (vedlagt som bilag). For møller på 20 MW har prof. Henrik Møller (Afd. for Akustik, Aalborg Universitet) estimeret kildestyrken til 115,4 DB, hvilket er 2,4 DB mere end antaget i VVM-redegørelsen, og ifølge Henrik Møller vil en sådan forøgelse kræve, at afstanden til beboelse øges med ca. 30%.

Det må naturligvis følge, at VVM-redegørelsens støjregninger bygger på det MW-niveau, som man maksimalt ønsker at anvende. Der er ikke ændringer i ændringsloven, der ændrer muligheden for 20 MW (eller højere) i det eksisterende lovforslag, selv om denne mulighed er nævnt gentagne gange af fremtrædende miljøordførere for flere partier.

Der savnes ligeledes en beskrivelse af den i ændringslovens bilag 3 angivne sætning: *sammen med realistiske forudsætninger om støjudsendelsen fra de eksisterende vindmøller i området, der samtidig sikrer en vis, begrænset støjmassig margin*". Disse forudsætninger stilles der store spørgsmålstegn ved rigtigheden af, da der ved gentagne tidligere lejligheder af den internationalt såvel som nationalt anerkendte professor i akustik ved Aalborg Universitet, Henrik Møller og hans medarbejdere, er sået tvivl om beregningsgrundlaget for vindmøllerne.

Der henvises her til de 2 vedhæftede videnskabelige rapporter: *Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild*. og *Lavfrekvent støj fra store vindmøller* publiceret af prof. Henrik Møller og medarbejdere.

Der henvises ligeledes til de i disse rapporter samt af Dansk Vindmølleforening og IEC TS 61400-14 angivne anbefalinger, der fordrer, at der ved store vindmøller (og især ved forsøgmøller) etableres en yderligere sikkerhedsmargin på 2-3 dB eller mere til nærmeste nabo, for herigennem at sikre, at naboer ikke bliver generet af støj eller lavfrekvent støj.

Ligeledes må det kritiseres, at der i de angivne forudsætninger for de angivne NEG Micon NM52/900 møller i ændringslovens bilag 3 er angivet et fald i støjforudsætningerne i intervallet 250-500-1000, der ikke følger det for testmøllerne angivne støjforløb, jf. nedenstående figur 1 og 2. Der stilles således spørgsmålstegn til, om den rette maksimalstøj, udover de lavere angivne dB-værdier, er korrekt angivet. Der savnes alternativt en fyldestgørende redegørelse for, hvorfor dette skulle være korrekt.

Ideelt set må det vurderes, at der burde have været angivet et støjinterval, med et angivet konfidensinterval, 2 x standarddeviation, fordelingstype mv.

Det bemærkes yderligere, at gennemsnitsvinden for området er målt og angivet til at være 8,6 m/sek. Konsekvenserne af denne højere gennemsnitsvind sammenlignet med det i ændringslovens bilag 3 angivne støjforløb (med to forskellige peak-områder på hver side af 500 Hz jf. nedenstående figur 1) savner uddybning. Det her angivne støjforløb tyder på, at støjniveauerne let kan risikeres at blive overskredet.

Det anfægtes endvidere, at der gennemgående for de i den supplerende VVM-redegørelses bilag 1 angivne støjmålinger er sket en reduktion på størrelsesordenen 0,1-0,7 dB for omkringliggende ejendomme, selvom nogle af disse er adskillige kilometer væk fra de eksisterende vindmøller, der ønskes nedtaget. Dette tyder kraftigt på, at der er fejl i de beregninger eller forudsætninger, som er angivet i den supplerende VVM-redegørelse.

Med henvisning til prof. Henrik Møllers klare kritik af den hidtidige VVM-redegørelse, Deltas bekymrende ry for manglende faglighed, samt ovennævnte bekymrende ændringer i den supplerende VVM-redegørelse, opfordres der til, at der foretages en sekundær, uvildig videnskabelig vurdering af de angivne støjmålinger og med deltagelse af bl.a. prof. Henrik Møller fra Afd. for Akustik, Aalborg Universitet. Det understreges endnu engang, at der ikke er tiltro til det eksisterende fremsendte materiale.

Der henvises yderligere til den supplerende VVM-redegørelses bilag I, side 34, hvor det angives, at ejendom B er beliggende 829 meter fra nordligste mølle, der er angivet til at kunne være 210 meter høj (selv om det i selve loven angives at samtlige møller kan være op til 250 meter høje). I henhold til Vindmøllebekendtgørelsen er testcenteret (også af denne grund) ulovligt, da afstandskravene ikke overholdes.

På side 8 i den supplerende VVM-redegørelse bemærkes det, at *det ikke er muligt at fastlægge præcist, hvilken støjudsendelse der vil komme fra de fremtidige meget store vindmøller.* Til dette kan fremføres, at prof. Henrik Møller og medarbejdere i ovennævnte rapporter har tydeliggjort den forventede kildestøj ved testmøllerne, der angives til at være 115,4 dB ved 20 MW, der naturligvis bør være

beregningsgrundlaget. Hertil kommer en anbefaling om, at der bør være en sikkerhedsmargin på 2-3 dB for at undgå overskridelse af støjkravene i væsentlige perioder af anlæggets drift. At der i den supplerende VVM-redegørelse ses angivet, at de i VVM-redegørelsen fremlagte tal er *gennemsnitstal* for de angivne kildestøjsforudsætninger, underbygger Henrik Møllers argument.

Angivelserne af kildestøjen fra testmøllerne på den supplerende VVM-redegørelses side 6 er samtidigt så vagt formuleret, at de ikke kan tillægges troværdighed. Eksempelvis angives påpegningsen af, at der *vil kunne opstilles enkelte testmøller med højere kildestyrke end de forudsatte 113 dB ved 8 m/s*. Denne formulering er helt uvidenskabelig, uhyggeligt vidtgående og under al kritik.

Det påpeges derfor endnu engang, at der er behov for en særskilt, uvildig videnskabelig redegørelse af de angivne kildedata. De eksisterende data virker til at være meget langt fra konklusionerne i andre videnskabelige rapporter, hvorfor der skabes utryghed overfor omkringboende borgeres sundhed.

1. Vedrørende Støj (som angivet i den supplerende VVM-redegørelse)

Der stilles spørgsmålstegn til formuleringen i den supplerende VVM-redegørelse på s. 9, hvori det skrives, at der i den eksisterende VVM-redegørelse fra december 2009 er *gjort rede for, hvordan kildestyrken af vindmøllerne ved Hjørdemål og Danopal blev fastlagt, idet der blev benyttet et tal for kildestyrken ved 8 m/s på 102 dB*.

I den eksisterende VVM-redegørelse er formuleringen på side 168 imidlertid: "Disse to mølleparkers støjbidrag er indregnet i støjberegningerne. Begge mølleparker er af typen NEG Micon NM52/900. Disse møller er opstillet efter en tidligere gældende støjnorm, hvorfor der for disse ikke findes tilstrækkelige data til rådighed. Det officielle kildestøjstal er ved 8 m/s i 10 m højde 102,0 dB. Der findes en støjmåling af denne type mølle foretaget af Acoustica Carl Bro (dateret 5/12-2000) der angiver oktavnåbåndsfordeling ved 8 m/s samt samlet kildestøjstal ved 6 og 8 m/s. (99,1 og 100,6 dB). Denne oktavnåbåndsfordeling er anvendt, men skaleret op til 100,5 dB ved 6 m/s og 102,0 dB ved 8 m/s."

I den supplerende VVM-redegørelse angives pludselig 3 målinger af Acoustica Carl Bro? Samtidig går den supplerende VVM-redegørelse videre til at nævne, at der på baggrund af *kun 3* udokumenterede målinger er *en fagligt velfunderet forudsætning for beregningerne, der sikrer en rimelig margin, når kildestyrken af samtlige NM52/900 vindmøller sættes til 100,5 dB ved 6 m/s og 102 dB ved 8 m/s*. Dette vurderes ikke at være korrekt, og i direkte uoverensstemmelse med de tidligere angivne oplysninger i den eksisterende VVM-redegørelse, der netop angiver, at der er skaleret op.

2. Vedr. planlægning af nye produktionsmøller ved Tømmerby Kær

Ændringsloven fordrer ekspropriation og nedrivning af ældre produktionsmøller ved Frøstruplejren og Hjørdemål. Samtidig er vi fra anden side blevet informeret om, at der pågår planlægning af en produktionsvindmøllepark på statsligt område ved Tømmerby Kær, der er placeret ganske tæt ved Frøstruplejren og tæt ved de vindmøller, der i ændringsloven planlægges nedrevet. Tømmerby Kær er et meget naturskønt område, der grænser op til Hjørdemål

Klitplantage og der skal derfor protesteres imod planer om at rejse vindmøller i Tømmerby Kær. Hvis planlægningsarbejdet for vindmøller i Tømmerby Kær fortsættes, bør støj fra planlagte eventuelle produktionsvindmøller i Tømmerby Kær medregnes som støjbidrag til testcentermøllerne med de konsekvenser dette må have for nærtboende ejendomme.

3. Vedr. lavfrekvent støj

Der stilles kritik af henvisningen i den supplerende VVM-redegørelse til den eksisterende VVM-redegørelse i forholdet vedrørende lavfrekvent støj. Den supplerende VVM-redegørelse henviser til slutrapport AV 1272/10 af 21. november 2010 fra firmaet Delta, i hvilke er undersøgt støj fra 14 møller. Slutrapport AV 1272/10 savner troværdighed, da rapporten dels kan karakteriseres som 'bestillingsarbejde' fra *Danish Energy Authority*, men også blandt sine referencer helt mangler at henvise til arbejder fra den internationalt og nationalt anerkendte lydforsker prof. Henrik Møller fra Aalborg Universitet. Henrik Møller og Christian Sejer Pedersen har, hvad der var Miljøstyrelsen og Miljøministeriet bekendt på forhånd, den 11. juni 2010 - umiddelbart i forlængelse af vedtagelsen af Lov nr. 647 om et testcenter for store vindmøller ved Østerild – publiceret en videnskabelig rapport, der underbygger problemer ved lavfrekvent støj. Det må tilses, at konklusionerne fra denne rapport samt andre rapporter (eksempelvis kan henvises til Nina Pierpont: *Wind turbine syndrome*) inddrages i VVM-redegørelsen. Konklusionerne i Deltas slutrapport må således anfægtes.

Det er ligeledes kritisabelt, at firmaet Delta – der tidligere er blevet kritiseret for fejlberegninger, forskønnelser og videnskabelig uredelighed – fortsat anvendes i forbindelse med den supplerende VVM-redegørelse. Her henvises der direkte til, at den eksisterende VVM-redegørelse af såvel Danmarks Naturfredningsforening som flere andre grønne organisationer er blevet beskrevet som det værste makværk i mands minde, og har været gennemsyret af fejl, mangler, forsømmelser, forskønnelser og direkte selvmodsigelser.

7. Landskabelige forbedringer ved fjernelse af 5 eksisterende produktionsmøller?

I Forslag til Lov om ændring af lov om et testcenter for store vindmøller ved Østerild, Udkast dateret 7. december 2010 beskrives forbedringerne for naturen ved nedlæggelse af 5 produktionsmøller på nuværende tidspunkt opstillet ved hhv. Hjørdemål og Danopal. Forbedringerne, der her omtales om end begrænset, må stærkt anfægtes, idet der i denne forbindelse ikke tages hensyn til de voldsomme indgreb, som selve opførelsen af et testcenter for kæmpevindmøller vil medføre for naturen i området, mennesker og dyreliv, som har bosat sig i og omkring det fremtidige testcenter.

Den forskønnende og ensidigt fokuserede beskrivelse i VVM-redegørelse bør generelt fjernes. Alternativt kan der argumenteres for, at hvis der sker *forbedring i form af et mere harmonisk landskab* som følge af færre møller, bør testcenteret på ingen måde etableres.

Kritik af fjernelse af fundamenterne i kun 1 meter under terræn.

Det er kritisabelt, at det tiltænkes i forbindelse med "oprydning" af eksisterende vindmøllepladser kun at rydde eventuelle fundamenter ned til 1 meter under det omgivne terræn. Det er jo netop denne form for manglende oprydning efter industrianlæg, der er karakteristisk og kritisabelt for den miljømæssige påvirkning.

Det noteres, at der i den eksisterende VVM-redegørelse på side 57 henvises til, at der for testmøllerne vil være tale om armerede betonfundamenter på 36 meter i diameter og med 5 meters dybde, samt at der skal laves 14 fundamenter (to for hver testmølle). Der risikeres at åbne op for en praksis, hvor også disse fundamenter vil blive overladt til senere generationer at rydde op. Det må være naturligt, at der ryddes helt op efter eventuelle testmøller såvel som eksisterende møller, samt at industriens parter afsætter beløb til at finansiere denne oprydning allerede inden testcenterets etablering, for hermed at sikre naturen mod eventuelle opkøb, konkurser eller lignende i fremtiden.

Det ser umiskendeligt ud til, at vindmølleindustriens parter, som må forventes at ønske omkostningerne forbundet med opkøb og oprydning af de ældre møller reduceret, får denne passus inkluderet for gennem en aftale med Thisted byråd at slippe for disse naturlige omkostninger. Sådanne studehandler og et sådant miljøsvineri må der på det kraftigste opponeres imod.

Vedr. miljøpåvirkningen ved demontering af eksisterende vindmøller:

Der angives i den supplerende VVM-redegørelse på s. 15, at man ikke vil fjerne fundamenter fuldt ud, hvad der må opponeres imod, jf. ovenstående bemærkninger herom. Det noteres, at der på få sider i den supplerende VVM-redegørelse er sket et skred mellem demontering, herunder mulighed for at lade fundamentdele længere nede en meter under terræn blive, til at dette nu er løsningsforslaget i sig selv. Dette er stærkt kritisabelt.

Ligeledes påpeges det, at der i forbindelse med fjernelse af vindmøller i Danmark generelt ikke har været konstateret miljømæssige problemer, men at der skal sikres, at der ikke sker spild af olie m.m. Denne generelle vurdering er ikke godt nok – der må ske en konkret vurdering i det enkelte tilfælde. Og naturligvis bør det ses påkrævet, at hele fundamenter mv. fjernes.

Som følge heraf stilles der spørgsmålstejn til Vindmølleindustriens oplysninger om, at kunne fjerne fundamenter på 8-14 dage, samt kommentarer hertil omkring støjpåvirkninger af omkringliggende ejendomme. Frøstrup-lejren samt Hjørdemål, der jo netop danner grundlag for ændringsloven, ligger i umiddelbar nærhed af de pågældende vindmøller. Kommentaren på side 15 om at der ikke vil blive problemer i forhold til naboer, er derved helt og aldeles ukorrekt.

Der understreges igen, at 8-14 dage i givet fald ikke må vurderes at være tilstrækkeligt til at fjerne hele fundamentet ved de 5+ møller, hvilket vil betyde væsentlige støjgener for omkringliggende ejendomme i væsentlig længere tid end de angivne 6 uger. Hertil kommer spørgsmål om, hvorvidt der kun kan arbejdes på hverdage.

Der henvises her også til indholdet i de eksisterende lokalplaner for vindmøllerne, der på side 16 i den supplerende VVM-redegørelse angives at påkræve, at *såvel møller som fundamenter fjernes*.

Det ses igen på side 17 i den supplerende VVM-redegørelse, at der her henvises til, at: *uanset ændringen af de to lokalplaner vil det blive sikret, at arealerne fortsat reableres til den tidligere arealanvendelse, medmindre det af hensyn til beskyttelse af evt. naturinteresser findes mere hensigtsmæssigt at lade fundamenterne blive stående*. Dette angiver kun én mulighed for at lade fundamenterne eller fundamentdele blive tilbage.

8. Vedr. landskab

De i den supplerende VVM-redegørelse på side 21, 22 og 23 anførte visualiseringer viser, at vindmøller i landskabet er grimt, uharmonisk og ikke passer ind i landskabet. Visualiseringerne er glansbilledagtige og størrelsesforholdene indikerer grov billedmanipulation.

9. Vedr. fauna, flora og naturtyper

Den oprindelige VVM-redegørelse blev fra mange sider kritiseret for at være lavet for hurtigt og kritiseret for at mangle ordentlige og videnskabelige feltstudier.

I den supplerende VVM-redegørelse anføres på side 25 i 2. spalte, at områderne omkring de vindmøller der skal fjernes, er besigtiget d. 24. nov. 2010, og det anføres, at tidspunktet ikke var optimalt, hvorfor Risø DTU på et senere tidspunkt - efter lovens tilblivelse - skal foretage nærmere undersøgelse for at kunne bedømme tilstedeværelsen af beskyttede arter, herunder bilag IV-arter. Hvis der ved udarbejdelsen af den oprindelige VVM-redegørelse var lavet ordentlige feltstudier, ville det være kendt for Risø DTU, om også områderne ved de møller der skal demonteres fungerer som yngle- og rasteområder for bilag IV-arter. At denne viden ikke foreligger på nuværende tidspunkt, er en pinlig afsløring af det ringe forarbejde vedr. VVM-redegørelse for testcenter for store vindmøller ved Østerild.

Ifølge gældende regler skal samtliche forhold være undersøgt og belyst inden Folketinget kan tage stilling til ændringsloven – og det illustrere igen, at By- og Landskabsstyrelsen m.v. manipulerer med regelsættet i deres iver for at ødelægge naturen ved Østerild- og Hjørdemål klitplantager.

På side 25 i spalte 3 anføres, at *'I forhold til evt. fugle- eller flagermusforekomster i området må fjernelse af møllerne forventes at få positiv indflydelse, da eventuel kollisionsrisiko reduceres'*. Bemærkningen tolkes som en indirekte anerkendelse af, at vindmøller kan medføre kollisionsrisiko for fugle og flagermus – og hvilke utallige referencer i tidens løb også har dokumenteret. At man fjerner 5 'små' produktionsmøller, for tæt ved Nordeuropas største fuglereservat at rejse 7 monstermøller hver med vingefang på omkring 200 m, er i den grad kritisabelt.

10. Vedr. manglende viden

Det angives på side 30 i den supplerende VVM-redegørelse, at standarden IEC 61400-11 angiver, hvorledes støjmålinger skal udføres, men ud fra den anførte tekst må konkluderes, at standarden ikke er fulgt. Det anføres, at Miljøstyrelsen vurderer, der er opnået god sikkerhed i bedømmelsen af støjen fra de eksisterende møller, men som omtalt i VVM-redegørelsen beror de faktiske støjmålinger kun fra få møller. Miljøstyrelsen mangler viden! Derfor bør Miljøstyrelsens egen vurdering suppleres med uvildig videnskabelig vurdering fra anden side, og i hvilke det bl.a. vil være naturligt at inddrage den nationalt og internationalt anerkendte forsker prof. Henrik Møller, Afd. for Akustik, Aalborg Universitet.

Det på side 30 anførte, at det ikke er optimalt at vurdere natur, flora og fauna sidst i november, kan vi kun være enig i. Her må det endvidere anfægtes, at der ikke i VVM-redegørelsen lægges op til, at en sådan undersøgelse af natur, flora og fauna foretages *inden* en vedtagelse om et testcenter for kæmpevindmøller kan foretages af Folketinget. Der rettes derfor en skarp kritik af, at kontrol af denne "undersøgelse" blot overlades til Thisted Kommune efter en eventuel vedtagelse af testcenterets tilblivelse. Det er under al kritik, at denne supplerende VVM-redegørelse ligeledes er hastet igennem, og ikke som i andre tilfælde fortaget over minimum et år for netop at få alle eventuelle påvirkninger af natur, mennesker og dyr i løbet af årets gang belyst på et fagligt, ansvarligt og professionelt niveau.

11. Vedr. planstatus

Det noteres, at der i den supplerende VVM-redegørelse på side 18 angives, at den partielle byplanvedtægt til Hjørdemål fra 1967 *udlægger størstedelen af arealet ved Hjørdemål til blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, samt et mindre område til fælles grønt område*. Ud fra det angivne kort på side 26 ses, at der over de forgangne 43 år er sket en del udvikling i Hjørdemål, hvorfor kun en lille del af byen er underlagt byplanvedtægten, mens et større område *anvendes* som støjfølsomt areal.

Der må opfordres til, at der foretages en vurdering ved besigtigelse af, hvorvidt Hjørdemål ikke i sig selv er underlagt et større støjfølsomt areal end de i den supplerende VVM-redegørelse angivne data.

Der noteres igen, at der ligeledes bør foretages en begrundet vurdering af boligerne omkring Hjørdemål Klit kirke, der i henhold til den i den supplerende VVM-redegørelse side 3 angivne klagesag bør angives at være støjfølsomt boligområde – og som også i dag *anvendes* som sådan.

12. Bilag

1. Møller H, Pedersen CS.: **Lavfrekvent støj fra store vindmøller**, 1-51. 11-6-2010, Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-38-0.
2. Møller H, Pedersen S, Staunstrup JK. **Støj fra testcenter for vindmøller ved Østerild**. 1-32. 29-10-2010. Aalborg Universitet, Sektion for Akustik, Institut for Elektroniske Systemer. ISBN 978-87-92328-30-4.
3. Jensen, PH: **A test centre for wind turbines at Østerild in north-western Jutland will ensure Denmark's leading position within windenergy**. Risø DTU Nyhedsbrev 17.8.2010

Mørch, Lissi

Fra: Marianne Rée Mikkelsen [marianne.ree.mikkelsen@gmail.com]

Sendt: 6. januar 2011 12:01

Til: BLST - By- og Landskabsstyrelsens hovedpostkasse

Emne: indsigelse

Vil gøre indsigelse mod ødelæggelsen af Østerld plantage.venligst Marianne Ree Mikkelsen

